

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 149 (6349) 21 avqust 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Azərbaycan-Türkiyə həmrəyliyi və strateji tərəfdaşlığı: Şuşa Bəyannaməsi, regional təhlükəsizlik və dünyaya nümunə

İtalyan jurnalist
Gəncədə şahidi
olduğu erməni
vəhşiliklərindən yazıb

Bax 5

Moskva ikibəşli
oyunlar oynamaqdan
əl çəkməlidir

Bax 11

DİQQƏT: Yeniyyətlik
dövrü keçirən uşaqlarla
necə davranmalı? -
SOSIOLOQ-PSIXOLOQ
AÇIQLADI

Bax 10

"Yeniyyətlik dövründə
həm uşaqlar, həm də valideynlər
çox əziyyət çəkirlər". Bu
sözləri SİA-ya açıqlamasında
sosioloq Lələ Mehralı deyib...

Ermenistan XİN-in növbəti təyinatı:
qeyri-peşəkar Ararat Mirzoyan

Riçard Qiraqosyan: "Bu
təyinatla baş nazir
göstərdi ki, ona loyal
XİN rəhbəri lazımdır -
xarici siyasətlə
məşğul olan, lakin
onu müəyyən etmə-
yən bir kəs..."

Bax 12

Göycə mahalı və Zəngəzurda
yaşamaq vətəndaşlarımızın
tam hüququdur

Avqustun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Kəlbəcər və Ləncin rayonlarına səfəri zamanı bir sıra önəmli siyasi mesajlar verdi.

Bax 12

Sergey Markov: "Rusiya sülhün
davamlı olmasına və
kommunikasiyaların açılmasına çalışır"

Bax 15

Prezidentin köməkçisi:
"Bu gün hər hansı
məhdudiyyətə getməyə
ehtiyac yoxdur"

Azərbaycanda yeni növ koronavirus
infeksiyasına qarşı dörd vaksin tətbiq
olunur. Vaksin seçimi vətəndaşlar
tərəfindən edilə bilər. AZƏRTAC xə-
bər verir ki, bunu Nazirlər Kabineti
yanında Operativ Qərargahın av-
qustun 20-də təşkil etdiyi brifinqdə
Azərbaycan Respublikası Prezidenti-
nin köməkçisi - Prezident Admini-
strasiyasının iqtisadi məsələlər və in-
novativ inkişaf siyasəti şöbəsinin
müdiri Şahmar Mövsümov bildirib.

Bax 4

Mixail Qusman: İttifaqın
dağılması Qarabağdan başladı

Bax 3

Dünya şöhrətli jurnalist, Ru-
siyanın TASS informasiya
agentliyinin Baş direktorunun
birinci müavini Mixail Qusman
"Sobesednik" qəzetinə müsahi-
bə verib. O, müsahibədə Qara-
bağda separatizmdən, Sovet İt-
tifaqının dağılmasından, özünün
peşəkar fəaliyyətindən danışdı.

Ara Akopyan: "Dövlətçiliyimizi itiririk"

"Dövlətimizi, suverenliyi-
mizi itiririk, Ermənistanla
bağlı qərarlar Ermənistanın
iştirakı olmadan qəbul edilir.
Bu qərarlar fərqli insanlar tərə-
findən verilir - Moskva, Ankara,
Bakı nümayəndələri və qondar-
ma Ermənistan hakimiyyəti anti-erməni,
dövlət əleyhinə və millət əleyhinə..."

Bax 4

Sağlam gözlər
üçün 8 qayda

Bax 13

Putin Böyük
Pyotrun ermənilərlə
bağlı vəsiyyətinə
"xəyanət edir"

Bax 15

Azərbaycan
UEFA-nın yeni
reyting siyahısında
mövqeyini qoruyub

Bax 16

Müzəffər ordumuz torpaqlarımızı qarış-qarış azad etdi

1993-cü il 23 avqust tarixində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunan Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının 27 illik həsrətinə son qoyuldu

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusunun qırx dörd gün davam edən hərbi əməliyyatlar nəticəsində tariximizə yeni bir gün - Zəfər tarixi yazıldı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu əzəli torpaqlarımızı azadlığa qovuşdurdu. Noyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciəti tarixdə yeni gün oldu. "Bu gün ölkəmiz üçün tarixi bir gündür. Bu gün Ermənistan-

kəndi və rayon mərkəzi ermənilər tərəfindən işğal edilmişdi. 55 min nəfərə yaxın sakin doğma torpaqlarını tərk edib. İşğal nəticəsində, öz ata-baba yurdlarından didərgin düşən insanların şəxsi mülkləri talan olunub, tarixi memarlıq abidələri məhv edilmişdi. Füzuli rayonu ərazisində yerləşən, qədim dövrün mədəni abidələri kimi, UNESCO-nun dünya irsi siyahısına düşən Azıx və Tağlar mağaraları ermənilər tərəfindən dağıdılıb. Azıxda aşkar olunan mədi-mədəniyyət nümunələri 1981-ci ildə Parisin İnsan Muzeyində "Avropanın ilk

Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur", - deyə dövlət başçısı bildirdi. Bu müraciət xalqın tarixində yeni bir günün başlanmasıdır. Azərbaycan Respublikasında Zəfər Günü'nün təsis edilməsi haqqında dövlət başçısı Sərəncam imzaladı. Hər il noyabrın 10-u Azərbaycan Respublikasında Zəfər Günü kimi təntənəli şəkildə qeyd ediləcək. Artıq neçə illər idi ki, Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarından yazır və hər bir rayona erməni təcavüzkarlarının vurduğu maddi və mənəvi ziyanı vurğulayırdıq. Və hər dəfə də tezliklə işğal tariximizi qələbə, zəfər tarixinin əvəzləyəcəyi günə inanırıdık. İnamımız reallaşdı. Ötən ilin sentyabrın 27-dən başlayaraq vətən torpaqlarının müdafiəsinə hazır olan Azərbaycan oğulları işğalda olan torpaqlarımızı qarış-qarış azad etdilər. İşğaldan azad olan tarixi torpaqlarımızda Azərbaycan bayrağı dalğalandırıldı. Ali Baş Komandanın qətiyyətli mövqeyi, ordumuzun gücü 44 günlük Vətən müharibəsində işğalçı Ermənistanı diz çökdürdü.

HƏR İKİ RAYONUN İŞĞALI AZƏRBAYCAN İQTİSADİYYATINA 9 MİLYARD DOLLARA YAXIN ZİYAN VURUB

İllər idi ki, 1993-cü il 23 avqust tarixində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının işğalından yazırıdık. Hər iki rayonun işğalı Azərbaycan iqtisadiyyatına 9 milyard dollara yaxın ziyan vurub. Füzulinin 51

sakinləri" adlı sərgidə nümayiş etdirilib. Yağı düşmən tərəfindən Füzuli rayonundakı uzunömürlü təbiət abidələri - Şərq çinarları da tamamilə məhv edilib, Ərgünəş meşəsində 500 hektar ərazi yandırılıb. İşğal nəticəsində, 1100-dən çox Füzuli sakinini şəhid olub, 113 nəfər girov götürülüb, 1450 nəfər müxtəlif dərəcəli əlil olub. Geniş meşə massivləri ilə örtülülən Dövlətyarlı kəndində ağaclar, bütünlüklə, qırılıb, Qoçəhmədli kənd yolu boyunca ağaclar kütləvi surətdə məhv edilib, Yağlıvənd kəndində kəndarası yolun sağ və sol tərəfindəki böyük yaşıllıqlar tamamilə qırılıb, 2006-2009-cu illər ərzində, rayonun 35000 hektardan artıq ərazisi ermənilər tərəfindən yandırılıb.

XUDAFƏRİN KÖRPÜSÜNÜN ÜZƏRİNDƏ 27 İL SONRA ÜCRƏNGLİ AZƏRBAYCAN BAYRAĞI UCALDILDI

Cəbrayıl rayonunun işğalı zamanı rayon 1 şəhər, 4 qəsəbə və 97 kənddən ibarət idi. 2016-cı ilin aprel döyüşlərində ordumuz düşmən qüvvələrini Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyindən və ətraf ərazilərdən geri çəkilməyə məcbur etdilər. Vəhid Azərbaycan rəmzi kimi qəbul edilən Xudafərin körpüsü də Cəbrayıl rayonunda yerləşir. Bu körpü haqqında ilk məlumat VI-II-IX əsrlərə aiddir. Xudafərin körpüsü Cənubi Azərbaycanla Şimali Azərbaycanın orta əsr şəhərlərini birləşdirən, karvan yo-

lunun üstündə tikilib. O, həm də mühüm hərbi-strateji əhəmiyyət daşıyır. Oktyabrın 18-i tariximizə daha bir şanlı gün kimi yazıldı. Cəbrayıl rayonunda yerləşən tarixi Xudafərin körpüsünün üzərində 27 il sonra üçrəngli Azərbaycan bayrağı ucaldıldı. Vətən Müharibəsində böyük zəfərlərə imza atan müzəffər ordumuz tarixi abidəni öz sahibinə qovuşdurdu.

Hazırda Füzuli və Cəbrayıldan olan məcburi köçkün soydaşlarımız Azərbaycanın 50-dən çox şəhər və rayonunda məskunlaşıblar. Onlar dövlətin tam qayğısı ilə əhatə olunublar.

"BİZ DÜŞMƏNİN BELİNİ QIRDIQ, BİZ ŞANLI QƏLƏBƏ QAZANDIQ"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində belə vurğulayıb: "Füzuli, Cəbrayıl, Hadrut, Zəngilan, Qubadlı, Şuşa, Suqovuşan, Xocavənd rayonunun böyük hissəsi döyüş meydanında işğaldan azad olundandan sonra düşmən diz çökdü və bu gün diz üstədir. Biz düşmənin belini qırdıq, biz şanlı Qələbə qazandıq. Biz bütün dünyaya sübut etdik ki, onların əfsanələri, onların mifləri hamısı boş şeydir". Bu gün Azərbaycan xalqı rahat nəfəs alır. İşğal altında olan torpaqlarımız azad olunub. Azərbaycanın

m ü - haribədə qalib gəlməsindən altı gün sonra, noyabrın 16-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva işğaldan azad olunan Cəbrayıl rayonuna səfər etdi. Cəbrayıl şəhərində və Xudafərin körpüsündə Azərbaycan bayrağını qaldırdı. 2020-ci il noyabrın 26-da "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı təsis edildi. Cəbrayıl uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmiş 12523 hərbi qulluqçu medalla təltif edildi.

Bu gün torpaqlarımızdan məcburi köçkün düşən bir milyondan çox insanımız ata-baba yurdlarına qayıdacağı günü səbirsizliklə gözləyir. İşğaldan azad olunan torpaqlarımızda abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Reallaşacaq layihələr işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında çox mühüm rol oynayacaqdır. Zəngilanda, Füzulidə, Laçında irimiqyaslı layihələr həyata keçirilir. Bu ərazilərdə beynəlxalq hava limanlarının inşasına başlanılıb. Prezidentin azad edilmiş ərazilərdə kəndlərin "Ağıllı kənd" konsepsiyası əsasında qurulması təşəbbüsü müsbət qarşılanır. "Ağıllı kənd" layihəsi bərpa olunacaq kəndlərimizə qayıdacaq insanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasında mühüm rol oynayacaqdır. Bütün bu və ya digər görülən işlər tezliklə işğaldan azad olunan ərazilərimizin inkişafına töhfə verəcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Dünya şöhrətli jurnalist, Rusiyanın TASS informasiya agentliyinin Baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusman "Sobesednik" qəzetinə müsahibə verib. O, müsahibədə Qarabağda separatizmdən, Sovet İttifaqının dağılmasından, özünün peşəkar fəaliyyətindən danışmış. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

Qərbin xüsusi xidmət orqanları təqsirkardır

- Mixail Solomonoviç, üçgünlük avqust qiyamının baş verdiyi, sonra isə Sovet İttifaqının dağıldığı 1991-ci ili necə xatırlayırınsınız?

- Mən o zaman SSRİ Gənclər Təşkilatları Komitəsinin mətbuat mərkəzinin rəhbəri işləyirdim. Həmin avqust günlərində mən həyat yoldaşım Moskva ətrafında istirahət evində idik. Hamı kimi televiziya "Qu gölü"nü, sonra Dövlət Fövqəladə Vəziyyət Komitəsinin üzvlərinin mətbuat konfransını gördük. Yəni, mən də digər vətəndaşlarımız kimi əvvəlcə hər şeyi öyrəndim.

Bazar ertəsi səhər işə getdim. Bax, elə orada, arası kəsilmədən mənə zəng edən əsasən xarici həmkarlarımdan baş verənlər haqqında daha dəqiq informasiya almağa başladım. Öz növbəsində onlar mənim şərh verməyimi xahiş edirdilər, lakin düzünü desəm, mən heç bilmirdim nə cavab verim. Ancaq nədənsə, yaqın intuitiv olaraq, məndə lap əvvəldən belə bir hiss var idi ki, bütün bunlar uzun sürməyəcək.

Əlbəttə, mənim tərəfimdən demək cəsarətli olardı ki, mən o zaman Sovet İttifaqının dağılacağını qabaqcadan duya bilirdim. Hərçənd gizlətmirəm, qəlbimdə belə fikirlər dolaşırdı. Axı, bundan xeyli əvvəl müxtəlif respublikalarda münaqişə həyəcanları baş vermişdi. Məsələn, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində separatizm hərəkatı hələ 1988-ci ildə başlamışdı. Hesab edirəm ki, Sovet İttifaqının dağılmasının kökü məhz oradan qaynaqlanır, məhz orada separatçılar ilk dəfə sərhədi dəyişməyə cəhd göstərirlər və bununla da Helsinki aktını pozmağa çalışırlar.

- Yeri gəlmişkən, Qarabağda münaqişə haqqında bu yaxınlarda yenidən danışıldı və orada silahlı qarşıdurma yenidən başlandı. Siz necə hesab edirsiniz, nə üçün bu, o zaman, 1988-ci ildə başladı? Bu münaqişə kim üçün sərfəli idi?

- Ondan başlayım ki, mən bütün Qarabağı, demək olar, piyada gəzib-dolaşmışam. Məsələ ondadır ki, 1973-cü ildən 1986-cı ilə qədər Azərbaycan SSR Gənclər Təşkilatları Komitəsində işləyərkən, mənə, o vaxt deyildiyi kimi, eyni zamanda, Azərbaycan Komsomolu Mərkəzi Komitəsindən keçmiş Stepanakert (Xankəndi - red.) şəhər komsomol təşkilatına nəzarət etmək tapşırığı verilmişdi. Yeri gəlmişkən, Ermənistanın 2-ci və 3-

cü prezidentləri həmin vaxt bu şəhərin komsomol komitəsində çalışırdılar. Mənim vəzifəmə ayda ən azı iki dəfə Qarabağa səfər etmək daxil idi və buna görə də orada insanların necə yaşadığını şəxsən bilirəm. Üstəlik oraya gəndə hotelə deyil, həmkarlarımla evlərimdə qalırdım. O dövrü xatırlayaraq, tam məsuliyyətlə deyə bilərəm ki, bəzi qarabağlı erməni siyasətçilər tərəfindən ermənilərin və azərbaycanlıların bir yerdə yaşmasının mümkünsüzlüyü barədə yayılmış fikir ağ yalandır. Hər halda mən şahidəm ki, həmin illərdə orada yaşayanların hamısı, - bu isə həm də ruslar, yəhudilər, ləzgilər, tatarlar və başqa millətlərin nümayəndələri idi, - Azərbaycanın bu bölgəsində çox mehriban yola gedirdilər.

Əminəm ki, separatizmin öldürücü zəhəri təkə fanatik millətçilərin beynində yaranmayıb, həm də kənardan gətirilib, bunun arxasında konkret Qərbin xüsusi xidmət orqanları dururdu. Bu, sovet torpağında rəngli inqilabın ilk cəhdi idi. Məqsəd aydın idi - Sovet İttifaqının dağılması. Gördüyüm bir çox sənədlər mənim belə düşünməyimə əsas verir.

- Bəs sovet xüsusi xidmət orqanları bunu etməyə necə yol verdilər?

- Təəssüf ki, mərkəzi hakimiyyət, mənim fikrimcə, bu hadisələrə reaksiyasında çox gecikdi. Düşünürəm ki, informasiya da Moskvaya kifayət dərəcədə qeyri-dəqiq, bəzən birtərəfli və böyük gecikmələrlə gəlirdi. Nəticədə həm ölkənin rəhbərliyi, həm də xüsusi xidmət orqanlarının rəhbərliyi sanki hadisələrin inkişafının arxasında gedirdi, sonra isə bu hadisələri artıq geri döndərə bilmədilər. Görünür, ölkənin ozamankı rəhbərliyi separatizm metastazlarının təhlükəsini başa düşmürdü. Yeri gəlmişkən, bu yaxınlarda öz məqaləsində Qorbaçov da bunu etiraf edib.

Separatizm istənilən ölkə üçün belədir, o, həmişə ağır nəticələr doğurur və insanlara yalnız bədbəxtlik gətirir. Az adam xatırlayır ki, 1991-ci ilin sentyabrında Yeltsin Nazarbayevlə Qarabağa getdi, onlar hamını barışdırmağa, Konstitusiyaya quruluşunun bərpasına kömək göstərəcəklərinə ümid edirdilər. Lakin separatçıların onların təkliflərini qəbul etmədilər və onlar nəticəsiz qayıtdılar. Yaddan çıxarmaq olmaz ki, bütün beynəlxalq rəsmi sənədlərə, o cümlədən BMT-nin bir neçə müvafiq qətnəməsinə görə, keçmiş Dağlıq Qarabağ ərazisi Azərbaycana məxsusdur.

Prezidentə sonsuz inam

- Sizin erməni dostlarınız var?

- Əlbəttə, var və biz normal ünsiyyətdəyik. Sizə deyim ki, ötən ilin payızında Qarabağ müharibəsi zamanı, mənə, demək olar, az qala hər gün, gənclik tanışlarımdan və ya dostlarımdan olan, talelərin

də Qarabağ separatizminin iz qoyduğu bakılı ermənilərdən zənglər gəlirdi. Bir dərinə düşünün, 1980-ci illərin sonunadək Bakıda rəsmi statistikaya görə, təxminən 300 min erməni yaşayırdı ki, bu da keçmiş Dağlıq Qarabağda yaşayanlardan iki dəfə yarım çoxdur.

Erməni diasporu (yeri gəlmişkən, biz heç belə söz də bilmirdik, sadəcə, özümüzü bir ailə kimi hiss edirdik) Azərbaycanda, xüsusən də Bakıda tamamilə dinc və firavan yaşayırdı. Buna görə də keçmiş Dağlıq Qarabağda separatizm hərəkatı başlananda azərbaycanlılar bunu xəyanət hesab etdilər.

- Mənə danışılar ki, 2000-ci illərin əvvəllərində azərbaycanlılar rus kişilərlə ünsiyyət qurmurdular. Mağazalarda üzrlərinə baxmırmışlar, kafelərdə xidmət göstərmirmişlər.

- Tamamilə cəfəngiyyətdir! Hətta bunu müzakirə etmək gülündür. Bakıda minlərlə rus var, yüzlərlə məktəbdə tədris rus dilində aparılır. Demək olar, bütün ali məktəblərdə rus dilində fakültələr var, Bakı Slavyan Universiteti uğurla fəaliyyət göstərir, Bakıda Rus Dram Teatrının isə yüzdən çox yaşı var. Elə gün olmur ki, şəhərin konsert meydançalarından birində məşhur rusiyalı artistlərdən kimə çıxış etməsin.

Burada rus mədəniyyətinin müasir Azərbaycan mədəniyyətinə tarixən təsirini qeyd etməyə bilmərəm. Məsələn, simfonik musiqi. Azərbaycan musiqisinin dünya şöhrətli klassiki Qara Qarayev böyük Dmitri Şostakoviçin tələbəsi olub. Bu ilin payızında yüz illiyi qeyd olunacaq Bakı Musiqi Akademiyasının yaranmasında Moskva və Sankt-Peterburqun görkəmli professorlarının da böyük xidmətləri olub.

-Bu gün Azərbaycana İlham Əliyev rəhbərlik edir. Ona qədər isə atası Heydər Əliyev Prezident idi. Məgər belə varislik demokratikdir?

- Sizin sualınız ən azı on beş il gecikib. Azərbaycan xalqının Prezident Heydər Əliyevə elə inamı və etimadı var idi ki, o, həmin vaxtadək kifayət qədər böyük həyat məktəbi keçmiş İlham Əliyevi özünün varisi qismində dəstəkləyən zaman insanlar seçkilərdə bununla razılaşırdılar. Bütün sonrakı illər təsdiq etdi ki, Azərbaycanın Ümummilli Lideri yanılmayıb.

Hətta Mossad həsəd aparar

-Siz bir çox ölkələrin hakimiyyət nümayəndələri ilə - prezidentlərlə, hökumət başçıları ilə, monarxlarla, böyük beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə çoxsaylı müsahibələr aparmısınız. Onların bəzisində baxan zaman mənə elə gəlirdi ki, siz söhbəti nə sə yumşaq aparırsınız. Kəskin mövzulardan qəsdən qaçırırsınız?

- Siz yaqın haqlısınız, mən öz müsahibələrimi nə qədər kəskin olarsa bir o qədər yaxşıdır prinsipi üzrə qurmuram. Məsələ ondadır ki, mən çoxdan hesab edirəm, jurnalist sənəti, üstəlik müsahibə janrında, müəyyən mənada həkim sənəti ilə qohumdur.

Məlum olduğu kimi, həkimlərdə müxtəlif ixtisaslar olur: cərrahlar, terapevtlər, pediatrlar, ginekoloqlar və s. Bax beləcə, müsahibə aparənlar da bir növ ixtisaslaşırırlar: bir qismi öz müsahibinə, obrazlı desək, skalpelsiz yanaşır, digəri ümumiyyətlə patoloq-anatom rolunda çıxış edir, ona siyasi meyitlərdən müsahibə götürmək xoş gəlir. Mən terapevt-həkimin oğlu kimi, müsahibə-portret yaratmaq, insanı olduğu kimi, ürayinin necə döyündüyünü göstərmək, suallarımla onu küncə sıxışdırmaq vəzifəsini qarşıma qoyuram.

Sonra mənə elə gəlir ki, qəhrəmanla bu tərzdə danışanda, o, daha çox açılır. Bu halda mənə son dərəcə vacibdir ki, həmsöhbətimə mənimlə danışmaq maraqlı olsun. İnanın, müsahibəni son dərəcə səylə hazırlayır və gələcək qəhrəmanım haqqında informasiyanı diqqətlə toplayıram. İsrailin filateliya hərisi olan Prezidentinə onun markalara marağı haqqında sual verdim, o isə təəccübləndi və soruşdu: "Sizdə bu informasiya haradandır? Mossaddan və ya MTN-dən?". Mən isə cavab verdim: "Cənab Prezident, mən dünyanın ən yaxşı informasiya agentliyində - TASS-da işləyirəm və bizim informasiyaya həm MTN, həm də Mossad həsəd aparır".

- Elə olubmu ki, hökumət nümayəndələrindən kimə sizə bu və ya digər insanla nə haqqında danışmağı israrla tövsiyə edib?

- Bir dəfə də olmayıb! Düz sözümdür! Yalnız mən özüm TASS-ın rəhbərliyi ilə öz qəhrəmanlarımı seçir, onlarla danışacağım mövzuları müəyyənləşdirirəm. Doğrudur, bizim XİN-lə tez-tez məsləhətləşirəm və konsultasiya alıram. Düşünürəm ki, özümü peşəkar və savadlı insan hesab etmək, beləliklə də maraqlı qəhrəmanlar seçmək, aktual mövzularda söhbət etmək hüququm var.

Bilirsiniz, iyirmi ildir efirə çıxan "Hakimiyyət formulu" verilişimdə dünya ölkələri liderləri ilə təqribən 400 müsahibə aparmağa nail olmuşam. Göz dəyməsin, bizim proqramımıza ciddi irad bildirildiyi hal olmayıb. Bundan başqa, zaman keçəndən sonra danışa bilərəm (öyünməyimi bağışlayın): 2003-cü ildə ABŞ Prezidenti Corc Buşla olan proqram efirə gedəndən sonra Vladimir Vladimiroviç Putin mənə zəng vurdu və yaxşı müsahibəyə görə təbrik etdi. Mən həmin zəngə görə ona çox minnətdaram.

Putinə sual var

- Xüsusi xidmət orqanlarından kiminlə qarşılaşdığınız hal olubmu?

- Mən bir o qədər başa düşmədim, siz "qarşılaşmaq" feildə nəyi nəzərdə tutursunuz? Biz sovet dövründə gözəl dərk edirdik ki, bizim komsomol beynəlxalq fəaliyyətimiz bu və ya digər xidmətlərin nəzarət dairəsindədir, lakin bizə xüsusi olaraq heç kim heç bir göstəriş vermirdi və bizimlə söhbət aparmırdı. Bununla belə, onu da

bilirdik ki, bizim fəaliyyətimizi hər şeydən əvvəl Qərbin xidmət orqanları daha böyük diqqətlə müşahidə edirdilər. O zaman mövcud oyun qaydaları belə idi. Yeri gəlmişkən, beynəlxalq görüşlərdə, konfranslarda belə əməkdaşları tanımaq böyük zəhmət tələb etmirdi, çünki onların hamısı bir-birinə oxşayırdı. Yaqın hər peşə zahiri görkəmə də öz möhürünü vurur.

- Sizdən nə vaxtsa xəbərcilik edən olubmu?

- Yaqın ki, hə. Bunun olmaması qəribə olardı. Mənim haqqımda müxtəlif ünvanlara bir neçə axmaq anonim yazan insanı eynən bu yaxınlarda kifayət qədər asanlıqla müəyyən etdim. O, mənim rəhbərliyə və digər yüksək kabinetlərə elə cəfəngiyyət yazmışdı ki, onlarda gülüşdən başqa heç nə doğurmamışdı. Onlar mənə gizlincə göndərilmiş bu məktubları göstərdilər də. Bu insan, təəssüf ki, bizim jurnalist cameəsindəndir, biz onilliklərdir tanış, o, hətta mənim yerlimdir. Əlbəttə, o, bunu hansısa gözügötürməlikdən etdi, ola bilsin, sadəcə, məni ləkələmək istədi, halbuki mən ona heç bir pislik etməmişəm. Bu hadisəni şəxsən bilən yaxın azərbaycanlı dostumun, çox məşhur və çox istedadlı insanın mənə dediyi kimi: "Qulaq as, axı, onun övladları, nəvələri var. Onlar biləndə ki, o, bəsit anonimçidir, onların üzünə necə baxacaq?"

- Nəyə görə sizə paxıllıq edirsiniz?

- Kim bilir? Yaqın mən o insanlardanam ki, məşhur "Lazım olanı et, olan isə olacaq!" düsturunu qəbul edir. Hesab edirəm ki, öz həyatımı düzgün qururam. Mən heç vaxt heç kime xəyanət etməmişəm, mən dostluğa sadıqəm, peşəkar korporasiyaya sadıqəm, valideynlərin xatirəsinə, insan birgə yaşayışı qaydalarına sadıqəm, inanıram ki, vicdan deyilən anlayış var. Mən öz ölkəmə - Rusiyaya sadıqəm və vicdanlı xidmət edirəm. Mənə heç kim lobbilik etməyib, himayədarlıq etməyib, həyatda hər şeyə özüm nail olmuşam. Mən, həmçinin son dərəcə zəhmətkeş insanam, öz işimi sevirəm, özümü ondan kənarda təsəvvür edə bilmirəm. Bilirsiniz, gözəl şair Yuri Levitanskiyin belə sətirləri var:

Qadını, dini, yolu.

Hər kəs seçir özü üçün

İblisə, ya Peyğəmbərə xidməti
Hər kəs seçir özü üçün.

- Vladimir Putinə hansı sualı verərdiniz?

- Mənim son dərəcə şəxsi bir sualım var. Məsələ ondadır ki, mən Vladimir Visotskinin yaradıcılığını çox sevirəm. Mənə danışılar ki, Putin də onun yaradıcılığının pərəstişkarıdır. Bundan başqa, böyük Yuri Petroviç Lyubimov mənə deyib ki, Vladimir Vladimiroviç işi ilə əlaqədar Peterburqdan Moskvaya köçəndən sonra Taqanka Teatrında baxdığı ilk tamaşa "Visotski" olub. Bax, mən də Prezidentdən soruşmaq istəyirdim, Vladimir Visotskinin hansı mahnısını daha çox sevir.

Prezidentin köməkçisi: “Bu gün hər hansı məhdudiyyətə getməyə ehtiyac yoxdur”

Azərbaycanda yeni növ koronavirus infeksiyasına qarşı dörd vaksin tətbiq olunur. Vaksin seçimi vətəndaşlar tərəfindən edilə bilər. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın avqustun 20-də təşkil etdiyi brifinqdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının iqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri Şahmar Mövsümov bildirib.

Bu gün Azərbaycanda kifayət qədər vaksin ehtiyatının olduğunu söyləyən Prezidentin köməkçisi bildirib ki, bu, ilin sonuna kimi kifayət edəcək. Bu gün isə növbəti il üçün vaksinlərin ölkəyə gətirilməsi ilə bağlı danışıqlar aparılır.

Şahmar Mövsümov qeyd edib ki, hər bir vətəndaş atdığı addımlara məsuliyyətlə yanaşsa, vaksinasiya prosesində uğur əldə ediləcək. Bu gün bizdə xəstəxanalarda ciddi təzyiqin olmamasına səbəb peyvəndlənmədir. “Hazırda ölkəmizdə peyvəndlənmə səviyyəsi 24 faizdir. Biz bunu 60 faizə qaldıra bilsək, Azərbaycanda pandemiya bitəcək. Ona görə hər kəsi peyvəndlənməyə çağırıraq”, - deyə Prezidentin köməkçisi vurğulayıb.

Şahmar Mövsümov həmçinin qeyd edib ki, artıq 6 milyona yaxın doza vurulub və hər hansı bir fəsad yoxdur. Heç kimdə vaksinə görə hər hansı xəstəlik, problem meydana gəlməyib. Bir sözlə peyvənd effektivdir. Bunu biz rəqəmlərdə də görürük.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, vəziyyətdən yeganə çıxış yolu peyvəndlənmədir. Hamı özünü və yaxınlarını qorumaq üçün peyvəndlənməyə getməlidir. Bu gün peyvəndin təhlükəsiz və effektiv olması barədə tam ətraflı məlumat verildi. “Biz peyvəndlənmə prosesinə başlayanda təbii ki, elmi məqalələrə, elmi işlərə əsaslanmışıq. Bütün dünya ölkələri də bunu edirdi. Artıq bizim əlimizdə olan rəqəmlər nəzəriyyə deyil, elmi məqalə deyil, bu konkret faktlardır. Görünən odur ki, koronavirusdan ölənlərin 99 faizi vaksin vurmayan insanlardır. Vaksin olunanlar arasında yoluxanlar cəmi 0,6 faizdir. Vaksinin effektiv və təhlükəsiz olması artıq heç kəsə şübhə doğurmamalıdır. Artıq bu nəzəriyyə deyil, faktıdır”, - deyə Şahmar Mövsümov əlavə edib.

“Bu gün hər hansı bir əlavə sərtləşdirməyə, məhdudiyyətlərə getməyə ehtiyac yoxdur. Bu, ilk növbədə, bu gün səhiyyə sistemimizin

kifayət qədər xəstəni qəbul və müalicə etməsi iqtidarında olması ilə bağlıdır.

Təbii ki, bu gün təzyiq hiss olunur. Həkimlərimiz də yorulur. Onlar 2 ilə yaxındır ki, məzuniyyətə də çıxmayıblar. Əlbəttə ki, bu, onlar üçün də ağırdır. Lakin biz görək ki, xəstəxanalarda yerləşmə əmsali çox yüksəkdir, o zaman Operativ Qərargah da növbəti addımlarda məhdudiyyətlərin tətbiqini müzakirə edə bilər”, - deyə Prezidentin köməkçisi vurğulayıb.

Daha sonra Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bu gün keçirilən brifinqində Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) Xəstəliklərin profilaktikası və kontrolu departamentinin müdiri Yaquf Qarayeva qeyd edib ki, bu ilin mart ayından etibarən yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxanlar arasında reanimasiyada müalicə alanların 96 faizi peyvənd olunmuşlardır.

O bildirib ki, süni nəfəs aparatına qoşulan xəstələrin də 97 faizi vaksinasiyadan keçməyənlərdir: “COVID-19 xəstəliyindən həyatını itirənlərin də 99 faizinin peyvənd vurdurmadığı aşkarlanıb. Bu günə qədər Azərbaycanda vaksinasiyadan keçən vətəndaşlar arasında, sadəcə, 0,6 faiz yoluxma faktı aşkarlanıb. Bütün dünyada koronavirusa qarşı cəmi 788 milyon doza vaksin vurulub. ABŞ, İsrail, Almaniya, ümumiyyətlə Avropa ölkələri, Rusiya və Türkiyədə əhali daha çox vaksin olunub. Azərbaycanda 6 milyon doza vaksin vurulsa da, 2 dozanı qəbul etmiş vətəndaşların sayı əsas götürülür. Bu o deməkdir ki, ölkə əhalisinin 24 faizi peyvəndlənib”.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda bu günə qədər vurulan vaksinlərin ümumi sayı 5 milyon 991 min 16, birinci mərhələ üzrə peyvənd olunanların ümumi sayı 3 milyon 574 min 157, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya edilənlərin sayı isə 2 milyon 416 min 859 nəfərdir.

Narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizədə KİV-lərin rolu mövzusunda tədbir keçirilib

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının sədri Əli Əhmədovun iştirakı ilə "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizədə kütləvi informasiya vasitələrinin rolu" mövzusunda Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetində görüş keçirilib.

Dövlət Komissiyasının işçi qrupundan AZƏRTAC-a bildırıblər ki, tədbirdə narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizə ilə bağlı KİV tərəfindən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan işlər və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

Görüşdə Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının sədri Əli Əhmədov çıxış edərək bildirib ki, narkomanlığın və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin müasir cəmiyyətin üzləşdiyi ən ciddi və təhlükəli global problemlərdən biridir. Bütövlükdə bəşəriyyətin müasir gündəli-

yində duran ən vacib məsələ narkotik vasitələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı səmərəli mübarizənin təşkil edilməsidir. Ölkəmizdə də narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizənin dövlət səviyyəsinə qaldırılması, ölkə ərazisində hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin səmərəsi artırılaraq narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı müsbət nəticələrin əldə olunması və bu istiqamətdə aparılan təbliğat-təşviqat, maarifləndirmə işlərinin KİV-in imkanlarından istifadə edilərək səmərəliliyinin daha da artırılmasının zəruriliyi tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

Digər çıxış edənlər narkomanlığa qarşı müasir informasiya vasitələrinin imkanlarından istifadə etmək üçün keçirilməsi nəzərdə tutulan maarifləndirmə tədbirlərinə dair təşəbbüsləri dəstəkləyərək, narkomanlığın ailədə və cəmiyyətdə doğurduğu arzuolunmaz nəticələr barədə KİV tərəfindən geniş maarifləndirmə işinin aparılmasının əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Görüşün yekununda antinarkotik təbliğatın təşkil istiqamətində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin qəbulu və bununla bağlı problemlər haqqında vətəndaşlar arasında maarifləndirmə işinin aparılması məqsədilə aidiyyəti dövlət qurumları tərəfindən sosial şəbəkələrin hazırlanması və KİV tərəfindən geniş işıqlandırılması, narkomanlığın zərəri ilə bağlı sənədli filmlərin və süjetlərin çəkilməsi, problemin mahiyyətini ifadə edən müəllif yazılarının və araşdırmalarının hazırlanması, aidiyyəti dövlət orqanlarının mütəxəssislərini cəlb etmək üçün xüsusi verilişlərin təşkilinə dair müvafiq tövsiyələr verilib və qərarlar qəbul olunub.

Ara Akopyan: “Dövlətçiliyimizi itiririk”

“Dövlətimizi, suverenliyimizi itiririk, Ermənistanla bağlı qərarlar Ermənistanın iştirakı olmadan qəbul edilir. Bu qərarlar fərqli insanlar tərəfindən verilir - Moskva, Ankara, Bakı nümayəndələri və qondarma Ermənistan hakimiyyəti anti-erməni, dövlət əleyhinə və millət əleyhinə olan qərarları həyata keçirir və onları dövlər kimi təqdim edir”. SİA erməni mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, bunu “Milli Gündəm” Partiyasının sədri Ara Akopyan dünən keçirdiyi mətbuat konfransında deyib.

Partiya sədri Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın “Bölgə üçün yeni bir dinc inkişaf dövrünün açılması” ifadəsinə istinad edərək deyib ki, Paşinyanın anlayışında sülh, müharibədəki məğlubiyyətin nəticələrini yekun olaraq qəbul etmək deməkdir: “44 günlük müharibədə məğlub olduğumuzu qəbul edirik, amma bu nəticələrin qəti olduğunu qəbul etmirik. Və Paşinyan anlayışında bu nəticələr qəti olur. Artıq “Artsax” adlı problemimiz yoxdur, bu bizi narahat etmir, düşmən dövlətlərlə sərhəd problemimiz olmayacaq, delimitasiya və demarkasiya nəticəsində Azərbaycanın mövcud sərhədləri tanınacaq, yeni Lenin-Atatürk paktı ilə qurulan sərhədlər. Azərbaycanın və Türkiyənin ərazi bütövlüyünün tanınması və “Artsax”, Naxçıvan, “erməni soyqırımı” ilə bağlı milli iddialardan imtina edilməsi və ərazilərimizin bir hissəsinin itirilməsinin nəticələrinin aradan qaldırılması mənasını verən 9 Noyabr tarixində imzalanmış sənədin həyata keçirilməsinə davam edəcəyik. Yeni bizim üçün lazım olan yaşayış şərtlərini təmin edən hər şeydən imtina edirik”.

AB Türkiyədə tətbiq olunan peyvəndləri tanıyacaq

Avropa Birliyi Türkiyədə daxil olmaqla 3 ölkənin Covid-19 peyvəndi sertifikatlarını tanımaq qərarına gəlib. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, səhiyyə naziri Fəhrettin Koca Sinovac peyvəndi AB -də tanınmadığından, istəyənlərə 2 doz mRNA peyvəndi verilecəyini açıqlayıb. AB Komissiyasından edilən açıqlamada, Türkiyə, Şimali Makedoniya və

Ukraynanın tətbiq etdiyi Covid-19 peyvəndi sertifikatlarına “ekvivalentlik” verilməsinə qərar verildiyi bildirilib.

Açıqlamada, qərarın 20 avqust tarixindən etibarən qüvvəyə minəcəyi və 3 ölkənin AB peyvəndi sertifikatı

sistemində qoşulacağı, verdikləri peyvənd sertifikatlarının “AB Rəqəmsal Covid Sertifikatı” ilə eyni şərtlərə sahib olacağı ifadə edilib. Avropa Birliyi ölkələrində qəbul ediləcək.

Açıqlamada sözügedən 3 ölkənin AB tərəfindən verilən peyvənd sertifikatını tanıyaçaqları və tətbiq ilə qarşılıqlı təhlükəsiz səyahət həyata keçirməyin daha asan olacağı ifadə edilib. Sözügedən peyvənd sertifikatında ad, soyad, TR şəxsiyyət nömrəsi, doğum tarixi, tətbiq olunan peyvənd növləri, istehsalçılar və peyvənd tarixləri kimi müxtəlif məlumatlar var.

Qönçə Quliyeva

“Ölkəmizin müstəqillik tarixinin bələdçisi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün bu proseslərdə özünəməxsus rolu vardır”

YAP İsmayilli rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

Avqustun 20-də Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayilli rayon təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı ulu öndər Heydər Əliyevin və

ucalan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Gündəlik təsdiqləndikdən sonra Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayilli rayon təşkilatının sədri Sevil Əhmədova he-

sabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev ideyaları, onun zəngin siyasi irsi, inkişaf konsepsi-

yası dönməz və əbədi olan müstəqilliyimizin yollarını daim işıqlandırır. Ulu Öndərin siyasi kursunun son 18 ildə ölkə Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin

nəticəsidir ki, Azərbaycan inkişaf yolunda inamla irəliləyir, möhtəşəm uğurlara imza atır, adını qalib ölkə kimi tarixə yazır. Ölkəmizin müstəqillik tarixinin bələdçisi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün bu proseslərdə özünə-

məxsus rolu vardır.

S.Əhmədova daha sonra qeyd edib ki, hazırda YAP İsmayilli rayon təşkilatı 86 ərazi ilk partiya təşkilatında 8027 üzvü birləşdirir. Onların 3200 nəfəri qadınlar, 3717 nəfəri isə gənclərdir. Multikultural dəyərlərin nümunəvi məkanı olan İsmayilli rayonunda bütün millətlərin, etnik qrupların, milli azlıqların nümayəndələri rayon təşkilatında təmsil olunurlar.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayilli rayon təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupu-

nun sədri Rahim Baxışovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Müzakirələr zamanı İsmayilli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nahid Bağirov, Milli Məclisin deputatı Novruzəli Aslanov, YAP İsmayilli rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Xuraman Qurbanova, rayon təşkilatı İdarə Heyə-

tinin üzvləri - Başqal qəsəbə ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Novruz Əsədov və İvanovka kənd ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Olqa Rada-yeva çıxış edərək hesabat dövründə görülmüş işlərdən danışdılar.

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Mərkəzi Aparatının Təşkilat Şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin şah əsəri olan müasir müstəqil Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin yenidən bərpasının 30-cu ildönümünə az vaxt qalıb: “Tarixi Qələbəmiz ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinin

təntənəsidir. Çünki müstəqil Azərbaycan 1993-cü ildən elə bir uğurlu yola çıxıb ki, hər günü tarixinə uğur səhifəsi kimi yazır. Dünya hər bir ölkənin inkişafında, tərəqqisində mühüm rol oynayan xalq-iqtidar birliyinin sarsılmazlığını Azərbaycanın təmsilində görür. Prezidentinə inam və etimadın böyük olduğu ölkədə davamlı uğurlar qaçılmaz olur”.

X hesabat konfransının keçirilməsi münasibətilə YAP İsmayilli rayon təşkilatının üzvlərini təbrik edən Ə.Tağıyev təşkilatın gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayilli rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

İtalyan jurnalist Gəncədə şahidi olduğu erməni vəhşiliklərindən yazıb

İtaliyanın nüfuzlu “Il Giornale/Inside Over” qəzetinin müxbiri Emanuel Pietrobonun ölkəmizə baş tutan səfəri ilə bağlı həmin qəzetdə silsilə yazıları dərc olunmağa başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, jurnalist ilk yazısını Vətən müharibəsi günlərində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncə şəhərini ballistik raketlərlə atəşə tutması və onun nəticələri mövzusunda həsr edib.

“Gəncə qırğını, unutmaz olma” seriyə həsr edilən məqaləsində jurnalist ötən il sentyabrın sonu noyabrın əvvəllərində Qafqazın yüksəkliklərində tarixin yazıldığını, son nəfərə kimi vuruşmaqla, bütün müttəfiqlərini səfərbər etməklə və əllərində olan hər silahdan istifadə etməklə, Bakı və İrəvanın Cənubi Qafqazda postsovet dövrünün sonunu sürətləndirdiyini və yeni, Sovet dövründən ötən bir dövrün əsasını qoyduğunu bildirir.

“Beynəlxalq münasibətləri izləyənlər bu paradigmanın dəyişməsinin təsirlərini və nəticələrini tam olaraq yalnız qısa və uzunmüddətli perspektivdə anlaya biləcəklər, lakin bir şey artıq indidən, daha doğrusu, ötən ilin noyabrından bəri aydındır: İkinci Qarabağ müharibəsi Ermənistan istisna edilməklə, başda Azərbaycan və Türkiyə olmaqla bütün oyunçuların əllərindəki imkanları artırmaqla Cənubi Qafqazdakı proseslərə təkən verdi”, - deyərək jurnalist qeyd edir.

E.Pietrobon bildirir ki, münasibətdəki Qələbə Bakıya fayda və üstünlüklər gətirib və gətirməkdə davam edir, lakin müharibə travmaları sız-ötüşməyib. “Qeyd edilən itkilərlə, həmçinin bombardmanların gurultusu və döyüş görüntüləri ilə əlaqədar travmalar, Azərbaycanda Gəncənin bombalanması kimi gözlənilməz və qanunsuz hücumların izi kimi yadda qalan travmalar”, - deyərək jurnalist vurğulayır.

Üç yüz mindən çox əhalisi olan Gəncənin ölkənin ən xarakterik və mənzərəli yerlərindən

biri olduğunu deyən jurnalist paytaxt Bakıda olduğu kimi, böyük şəhər olan Gəncənin düşüncədə dünyəviliyi, memarlıqda türkçülüüyü və tarixdə qloballığı ilə Azərbaycan xalqının multikulturalizminin mükəmməl aynası və Qafqazın incisi olduğunu bildirir.

“Gəncə hərbi əməliyyatların əhatə olunduğu və Qafqazın açıq damarı olan qanlı Qarabağ torpaqlarında yerləşmir, ancaq bu fakt Gəncəni ötən il Azərbaycan və Ermənistanın apardığı 44 günlük müharibə zamanı qoruya bilmədi. Əksinə, Gəncə oktyabr ayında, toqquşmaların qızgın vaxtında ermənilər tərəfindən gözlənilmədən hədəf alındı və hələ də həmin günlərin travmasını özündə daşıyır”, - deyərək E.Pietrobon qeyd edir.

İrəvanın müharibə psixologiyasından istifadə edərək qorxu yaratmaqla şəhərdən əhəlinin çıxarılmasına nail olmaq istədiyini vurğulayan jurnalist bildirir: “Bəlli olan faktlar var: 4, 8, 10 və 17 oktyabr. Şəhərin Ermənistan işğalçı qüvvələrinin mövqelərindən atılan “Scud” tipli ballistik raketlərlə 4 gecə qəfil bombalanması heç də təsadüfi deyildir. 32 ölüm və 125 yaralı ilə nəticələnən, ailələri məhv edən, bir neçə uşaq da daxil olmaqla günahsız dinc sakinlərin həyatını əlindən alan gecələr”.

Jurnalist qeyd edir ki, Bakı əsl müharibə cinayəti olan Gəncəyə hücumların siyasi olaraq Füzulinin azad olunmasını sürətləndirdi, münasibətdə ocağından kenarda yerləşən və xüsusilə də mülki şəxslərə aid olmasına görə ictimaiyyətin daha güclü birliyi və dəstəyinə səbəb olan bu məsələ Ermənistanın hərbi qüvvələrinin məğlub etdirilməsinə gətirib çıxardı.

“Bu gün, müharibənin bitməsindən 9 ay sonra, azərbaycanlılar və turistlər qələbəni sözün həqiqi mənasında gözləri ilə görüb, onları illər ilə toxuna bilərlər, çünki şəhərlərdən kəndlərə, binaların divarlarından sənədlərinə qədər üstündə gecə-gündüz görünən bir yazı var: “Qarabağ Azərbaycandır!” Hər yaş qrupu-

nu və sosial təbəqəni əhatə edən, görünməmiş bir vətənpərvərlik hərəkatına səbəb olan, lakin bəzi yerlərdə, məsələn, Ermənistanın atəşinə məruz qalmış Gəncə məhəllələrində fərqli şəkildə yaşanan bir qələbə”, - deyərək jurnalist fikirlərinə davam edir.

“Çünki Gəncədə cəbhədən fərqli olaraq qurbanlar mülki şəxslər idi. Burada bütün ailə üzvləri ölənlər var, məsələn Şahnezerli ailəsi kimi - ailə üzvlərinin sayı dörd nəfərdən birə - üç yaşlı bir qıza endirilmiş ailə. Burada 10 aylıq olan Narin Əsgərova kimi yeni doğulmuş körpələrin cəsədini tapdılar. Burada Nureddin Ağayevdən (77 yaş) Nigar Əsgərovaya (17 oktyabr gecəsi həyatını itirdi, ertəsi gün 15 yaşlı tamam olacaqdı) qədər hər yaşda insan qətlə yetirildi və yaşayış binalarından oyun meydançalarına qədər heç bir şey ballistik raketlərin və həmin bombaların atəşinin qorxunc amoralığından xilas olmadı”, - deyərək E.Pietrobon ölkəmizə səfəri ilə bağlı xatirələrini bölüşür.

Jurnalist hazırda Gəncədə Qələbənin havada olduğunu, amma əhval-ruhiyyənin fərqli olduğunu və Qarabağın azad olunmasının mötədilliklə qeyd edildiyini bildirir. “Çünki burada baxmağa, dayanıb düşünməyə məcbur edən dağıntılar var. Burada, hər yerdən daha çox, yas tutmaq üçün məsum ölümlər var”, - deyərək jurnalist vurğulayır.

O qeyd edir ki, Ermənistan ordusu bəlkə də Gəncədə törətdikləri ilə Füzulinin azad edilməsinin təsirinə aradan qaldırmaq ümidi ilə psixoloji savaşın qorxunc potensialına heçqədən inanırdı. Bəlkə də hərbi yolla Azərbaycan xalqını mənəvi şəkildə ruhdan salmaq istəyi ilə vaxt qazanmaq istəyirdi, bəlkə də daha sadə desək, qorxu toxumları səpmək istəyirdi. “Başqa bir yolu da istisna etmək olmaz: münasibətin Ermənistan ərazisinə qədər uzanacağını gözləmək. Çünki Azərbaycanın Ermənistanın suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə təcavüzü Nikol Paşinyanın Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatını (KTMT) aktivləşdirmək istəyini doğrultmuş olardı. Kremlin rədd edə biləcəyi bir istək, lakin buna baxmayaraq, şübhəsiz ki, müharibənin qarşısını ala biləcək bir rol oynaya bilərdi”, - deyərək E.Pietrobon bildirir.

Fikirilərinə davam edən jurnalist deyir: “O günləri yenidən nəzərdən keçirdikdə görünür ki, Paşinyan Gəncənin əhalisini boşaltmaq arzusunda daha çox, münasibətin axarını dəyişmək üçün asimmetrik bir siyasət alacağına əmin idi. Riskli bir hesablama, Gəncəyə raket hücumu Ermənistan üçün beynəlxalq humanitar hüquq pozduğuna görə ittihamlar yağışına, sonra isə məğlubiyyətə uğramasına səbəb oldu. Çünki Bakı, müharibənin uzanması ilə əlaqəli riskləri, siyasi cəhətdən - KTMT-nin müdaxiləsi, iqtisadi cəhətdən davamlılığın təmini və hərbi cəhətdən daha geniş və müdafiə olunan bir döyüş sahəsindəki dronların effektivliyi kimi riskləri yaxşı bildiyi üçün, bu ağır travmanı stimullaşdırıcı bir hadisəyə çevirə bildi”.

Jurnalist məqaləsini bu fikirlərlə tamamlayır: “Bu gün, o qanlı oktyabrın 10 ay sonra Gəncə normal həyatına qayıdır. “Scud”ların zərbəsindən xarabalığa çevrilmiş binalar yeni binalarla əvəz olunmasını gözləyir. Hətta qurbanların fotosəkilləri də orada qalmaqda davam edir və gələcəkdə də onları xatırlamaq, ammaq üçün orada qalacaqlar”.

Məqalə ilə aşağıdakı keçiddən tanış olmaq mümkündür: <https://it.insideover.com/guerra/ganja-per-non-dimenticare.html>

Ancaq çoxkonfessiyalı, çoxmillətli ölkələrdə inkişaf, birlik, milli həmrəylik, sülh olur

Qarabağımızın tacı Şuşamızda, Cıdır düzündə keçirilən və artıq ənənəyə çevriləcək "Xarıbülbül" musiqi festivalı bir daha dünyaya bu mesajı ünvanlamışdır

Azərbaycan dünyada tolerant, multikultural dəyərlərə böyük hörmətlə yanaşan ölkə kimi tanınır. Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, multikulturalizm həyat tərzimizə çevrilib. Ölkə Prezidentinin Sərəncamı ilə 2016-cı ilin "Multikulturalizm ili", 2017-ci ilin "İslam Həmrəyliyi ili" elan edilməsi, həmçinin 2015-ci ildə ölkəmizin ilk Avropa Oyunlarına, 2017-ci ildə IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına ev sahibliyi etməsi bunu bir daha sübut etdi.

Ölkəmizdə məscidlərlə yanaşı, sinaqoqlar, həm katolik, həm də pravoslav kilsələri fəaliyyət göstərir. Azərbaycan bütün dinlərin sülh və tolerant şəraitdə birgə yaşaması üçün lazımı dəstək göstərir, hətta maliyyə dəstəyi verir. Onların bərpası, yenidən qurulması görülməli işlər sırasındadır. Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycanda mədəni və dini irsin bərpasında rolu inkaredilməzdir. Belə ki, Fond tərəfindən bu istiqamətdə görülməli işlərin miqyası genişdir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə də dini və tarixi abidələrin bərpasında və yenidən qurulmasında Fond xüsusi fəallığı ilə diqqət çəkir. Daim diqqəti ermənilərin dini abidələrini, məscidləri dağıtmasına, burada donuz saxlamalarına yönəldən cənab İlham Əliyev bunun təkə azərbaycanlılara deyil, bütün müsəlmanlara qarşı təhqir olduğunu bildirir. Şuşada bir məsciddən başqa bütün məscidlər tamamilə dağıdılıb. Həmin yarımçıq dağıdılmış məsciddə İslama aid mədəni və dini məkanları qoruduqlarını nümayiş etdirmək adı altında bəzi təmir işləri görməyə çalışmışdılar. "Əfsuslar olsun ki, bir xarici şirkət bu təxribatçı təşəbbüsə qoşulmuş və bizim icazəmiz olmadan qanunvericiliyimizi, sərhədlərimizi pozaraq Şuşaya gəlmişdi. Həmin xarici şirkət Azərbaycan hökumətinin icazəsi olmadan, Dağlıq Qarabağda həmin vaxt mövcud olan qanunsuz rejimin himayədarlığı altında bəzi təmir işləri görmüşdü. Beləliklə, onlar cinayətkarlarla əlbir oldular" söyləyən ölkə Prezidenti bu statistikani da diqqətə çatdırır ki, ermənilər işğal edilmiş ərazilərdə 70 məscidi dağıdıblar. Bu məscidlərdən birində təmir işləri aparmağa çalışmaq, sadəcə olaraq, onların sanki özlərini tolerant olduqlarını, müsəlman mədəniyyətinə, müsəlmanların hissələrinə hörmət etdiklərini nümayiş etdirmək cəhdi idi.

Ermənilər belə hiyləgər siyasətləri ilə daim özlərini dünyaya "ya-zıq, məzlum, döyülən, ezilən" millət kimi təqdim ediblər. Amma əsl simaları 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə dünya ictimaiyyətinə bəlli oldu. Bir məscidi saxlamaqla tolerant olduqlarını qəbul etməmək niyyətində olan ermənilər görəsən məscidlərimizdə donuz saxlamalarını necə əsaslandıracaq və havadarları onların başına sığal çəkərkən hansı bəhanəni səsləndirəcək? Amma real olan budur ki, Ermənistan dəstək verən dövlətlər müha-

ribə qurtaran kimi dərhal erməni xalqının abidələrinin qorunması ilə bağlı fikirlər səsləndirməyə başladılar. Amma unudular ki, Ermənistan fərqli olaraq Azərbaycan realıqda tolerant ölkədir. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, ölkəmizdə bütün dinlərin, millətlərin nümayəndələri dostluq, mehribanlıq şəraitində yaşayırlar. Hansı dövlətin, beynəlxalq təşkilatın diktəsi ilə deyil, öz tolerant, multikultural dəyərlərin qorunması siyasətinə uyğun olaraq bütün xalqların abidələrini qoruyur və dünya da bunu bilir.

May ayının 12-13-də dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin təşəbbüsü və Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən, dünyaya səslənən və iki gün davam edən "Xarıbülbül" musiqi festivalının ilk günündə ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların musiqi yaradıcılığı "Azərbaycan musiqisində multikulturalizm" mövzusunda təqdim edildi. Ölkəmizin müxtəlif bölgələrində yaşayan ayrı-ayrı xalqların musiqi qrupları və ifaçıları öz çıxışları ilə Azərbaycanın millətindən, dinindən asılı olmayaraq hər bir kəsin vahid Vətəni olduğu mesajını bütün dünyaya çatdırdı. Festivalın açılışındakı çıxışında bu mesajın əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan ölkə Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan mədəniyyətini 28 ildən sonra Şuşaya gətirən "Xarıbülbül" festivalında ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələrinin çıxışını belə əsaslandırmışdır: "Bu tövsiyəni festivalın təşkilatçısı olan Heydər Əliyev Fonduna mən vermişdim, çünki Vətən müharibəsində Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların böyük payı vardır. Vətən müharibəsi bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycanda bütün xalqlar dostluq, qardaşlıq, həmrəylik şəraitində yaşayır və bu 44 günlük müharibə bir daha onu göstərdi ki, ölkəmizdə milli birlik, milli həmrəylik vardır." Şuşadan, qədim torpağımızdan bütün dünyaya mesaj ünvanlandı: Ölkələr belə inkişaf etməlidir, ancaq çoxkonfessiyalı, çoxmillətli ölkələrdə, cəmiyyətlərdə inkişaf olur, birlik olur, milli həmrəylik olur, sülh olur.

Qeyd etdiyimiz kimi, hazırda işğaldan azad olunan ərazilərdə böyük quruculuq layihələri həyata keçirilməkdədir. Bu layihələr azad olunan ərazilərin, inzibati, tarixi və mədəni abidələrin bərpası ilə yanaşı, həm də tarixi torpaqlarımızda illərdir keçirilməyən mədəni tədbir-

lərimizin, ənənələrimizin bərpasını əhatə edir. Beləliklə, işğaldan azad olunan torpaqlarımız hazırda mənən də dirçəlir. Mayın 12-13-də Cıdır düzündə keçirilən "Xarıbülbül" musiqi festivalı bunun bir daha əyani təsdiqi oldu.

Keçilən yola qısa nəzər salsaq görürük ki, Prezident İlham Əliyev dini dəyərlərin qorunub saxlanılması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində məqsədyönlü siyasət həyata keçirir, bütün dünyada İslam həmrəyliyinə gücləndirilməsi, İslam dəyərlərinin müdafiəsi üçün beynəlxalq səviyyədə fəal iş aparır. Azərbaycanın İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, İSESCO kimi aparıcı təşkilatların fəal üzvü olması da bu dəyərlərə verdiyi önəmin, onların qorunması istiqamətində atdığı bir-birindən əhəmiyyətli addımların nəticəsidir. Azərbaycan bütün dünyada islamofobiya, islamın mahiyyətinin təhrif edilməsinə, onu terrorla eyniləşdirməyə qarşı ən kəskin şəkildə öz səsinə ucaldan dövlətdir.

Ərazisində demək olar ki, milli azlıqlar olmadığı, monoetnik ölkə kimi tanınan və ksenofobiya dövlət siyasəti olan Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan çoxmillətli ölkədir, cəmiyyətimizin mədəni, etnik və dini müxtəlifliyi böyük sərvətimizdir. Azərbaycanın dinlərarası dialoqun gücləndirilməsinə yönəlmiş çox sayda beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsi də deyilənlərin təsdiqidir. Onların sırasında BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumunu, Dünya Dini Liderlər Forumunu, ənənəvi keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq və Bakı Beynəlxalq Humanitar forumlarını qeyd etmək olar. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev daim bu çağırışı edir ki, biz istəyirik ki, həm müsəlman aləmində, həm Avropada, ümumiyyətlə, dünyada dinlərarası dialoq güclənsin. Əfsuslar olsun ki, son vaxtlar biz tam əks mənzərə ilə üzləşirik - dözümsüzlük, islamofobiya, ksenofobiya, antisemitizm artır. Bu, bəşəriyyət üçün böyük təhlükədir və böyük bələdir. Din xadimlərinin, ictimai xadimlərin, siyasətçilərin, geniş ictimaiyyətin bu məsələ ilə bağlı fikri və mövqeyi əlbəttə ki, dünya ictimaiyyəti üçün də çox önəmlidir.

Bakıdan, yüksək mötəbər kürsülərdən dəfələrlə dünyaya çağırış edilir ki, dinlərarası münasibətlər hər bir ölkə üçün önəmlidir. Dünyada əksər ölkələr çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkələrdir. Belə olan halda bu mövzu vətəndaş sülhü, vətəndaş həmrəyliyi üçün, hər bir ölkə üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu gün böyük inam və fəxr hissi ilə qeyd edirik ki, bölgədə və dünyada Azərbaycan təcrübəsi öyrənilir." Bu realıq da önə çəkilir ki, sürətlə inkişaf edən, dəyişən dünyada xalqlar və dövlətlər yaxınlaşır, insanlar və talelər birləşir. Müasir dövrdə qloballaşma prosesləri hər şeydən əvvəl beynəlxalq əlaqələrin güclənməsi, ölkələr arasında münasibətlərin genişlənməsi, ayrı-ayrı xalqların mədəniyyətində ümumi elementlərin artması ilə səciyyələnir. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanda bütün xalqların və dini icmaların nümayəndələrinin tarixən dinc yanaşı yaşaması multikulturalizmin dövlət siyasətinin prioritetlərindən biri olduğunu, milli və dini tolerantlığın yüksək dərəcədə təmin edildiyini təsdiqləyir. Multikulturalizm ölkəmiz üçün bu gün müzakirə olunan, sadəcə, işləyib-ışləməməsindən, həyata keçirilib-keçirilməməsindən asılı olmayaraq bir ideya deyil. Multikulturalizm adət-ənənəmizdir. "Xarıbülbül" musiqi festivalı bir daha bu həqiqətlərə işıq saldı, Şuşadan dünyaya birlik, həmrəylik, sülh mesajını ünvanladı.

Azərbaycanın istər 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsi, istərsə də postmüharibə dövründə işğalçı Ermənistanə təklif etdiyi sülh modelinə ölkəmizin humanizm dəyərlərinə, birgəyaşayışa böyük önəm verdiyini nümayiş etdirir. Amma Ermənistan tərəfinin hələ də sülh razılaşmasını imzalamaq istəyində olmaması, gah bunun vaxtının olmadığını, gah da ATƏT-in Minsk qrupundan təklif gözlədiyini bildirmələri yenə də onların 30 ilə yaxın dövrün sığallarının ab-havası ilə yaşadıklarını nümayiş etdirir. Təbii ki, dünyanı regionda dayanıqlı sülh, təhlükəsizlik düşündürürsə, işğalçı dövləti sülh razılaşmasına məcbur etməlidir. Ermənistanın bu arxayınlığı onun illərdir dünyanın diqqət və qayğısından qaynaqlansa da yəqin "Dəmir yumruğu" unut-

mayıblar. Postmünaqişə dövründə xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirləri işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfər edərkən tarixə qovuşmuş münaqişənin həllində vasitəçilik missiyasını yerinə yetirən ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri- ABŞ, Fransa və Rusiyanın ölkəmizdəki səfirlərinin bu səfərdən kənarda qalmaları çoxsaylı suallara səbəb olsa da, hələ də səfirlər bu günədək bunun açıqlamasını vermək haqqında düşünmürlər. Təbii ki, ermənilərin ərazilərimizdə törətdikləri vəhşilikləri, ən əsası mədəni və dini abidələrimizi dağıtdıqlarını, məscidlərimizdə donuz saxladıklarını görmək əsas deyil. Əsas olan gördüklərini dilə gətirmək, ermənilərin nə qədər vəhşi millət olduqlarını etiraf etməkdir. Amma bu addımı atmaq həmin dövrlər üçün asan olsaydı, torpaqlarımız 30 ilə yaxın işğal altında olmaz, Ermənistan beynəlxalq hüquq çərçivəsində cəzasını alardı. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, biz nəyi nə zaman etmək lazım olduğunu bilir.

Azərbaycan dövləti işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda ermənilərin beynəlxalq hüquqa zidd olan bütün əməllərinə görə cəzalandırılması üçün bütün zəruri olan addımları atacaq. Dövlət başçısı İlham Əliyev bu günlərdə Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri çərçivəsində Kəlbəcər şəhərində Dövlət bayrağının ucaldılması mərasimindəki nitqində tarixi Zəfərimizin erməni mifologiyasını məhv etməsindən geniş bəhs edərək bu məqamı xüsusi qeyd etmişdir ki, ermənilərin illərdir yaratdıqları "ermənilər qədim tarixə və mədəniyyətə məlikdir. Qafqazda mədəniyyət ocağıdır" mifi dağıdıldı. Yerlə yeksan olunmuş şəhər və kəndlər, dağıdılmış qəbirilər, sökülmüş məscidlər düşmənin əsl simasını göstərdi. Dövlət başçısı İlham Əliyev bu günlərdə "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində də bu məsələlərə xüsusi diqqət yönəldərək ermənilərin məscidlərimizdə törətdiklərini bir daha xatırlatmışdır. Ölkə Prezidenti bildirmişdir ki, bu gün Xankəndidə və ətraf kəndlərdə yaşayan ermənilər də bizim cəmiyyətimizə mütləq inteqrasiya edilməlidir, onlar üçün bu, daha böyük fərsətlər yaradacaq.

Yeganə Əliyeva

YAP Ağsu rayon təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

Avqustun 20-də Yeni Azərbaycan Partiyası Ağsu rayon təşkilatının videofor-

ki, ölkəmizin siyasi həyatında aparıcı rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması və təşəkkül tapması tariximizdə görkəmli yer

matda X hesabat konfransı keçirilib.

Əvvəlcə müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Konfransın gündəliyi təsdiqləndikdən sonra YAP Ağsu rayon təşkilatının sədri Əli Hüseynov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirib

tutan ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Qeyd edib ki, YAP siyasi mübarizələrlə və bir-birini ardıcıl surətdə əvəz edən uğurlarla, nailiyyətlərlə zəngin olan bir yol keçib. Ə.Hüseynov onu da vurğulayıb ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Ağsu rayon təşkilatı hesabat dövründə partiyanın Proqram və Nizamnaməsi əsasında fəaliyyət göstərərək, işini rayon təşkilatının iş planına, YAP Mərkəzi Aparatının təlimat və göstərişlərinə uyğun qurub.

Ə.Hüseynov deyib ki, YAP Ağsu rayon təşkilatı 91 ərazi ilk partiya təşkilatında 5372 üzvü birləşdi-

rir. Onlardan 1141 nəfərini gənclər, 2141 nəfəri isə qadınlar təşkil edir.

Sonra YAP Ağsu rayon təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupunun sədri Araz Rəhimovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Müzakirələr zamanı çıxış edən YAP Ağsu rayon təşkilatının Qadınlar Şurasının sədr müavini, Ağsu Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Sevil Mirzəliyeva, YAP Ağsu rayon təşkilatının Gənclər Birliyinin sədri, Ağsu rayon Təhsil Şöbəsinin Metodika Şöbəsinin müdiri Elnur Fərzəlizadə, Çapaqlı ərazi ilk partiya təşkilatının sədr müavini, Qarabağ Müharibəsi Əlilləri

və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin sədr müavini Allahverdi Qənbərov, partiya üzvləri - rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Seyfəddin Abdullayev, Ağsu şəhər 4 saylı tam orta məktəbin direktoru Günay İnayətova hesabat dövründə görülən işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Mərkəzi Aparatının Təşkilat Şöbəsinin mü-

ideoloji prinsiplərini yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırmalı, funksional və struktur islahatları baxımından dövrün çağırışlarına cavab verməlidir.

X hesabat konfransının keçirilməsi münasibətilə YAP Ağsu rayon təşkilatının üzvlərini təbrik edən Ə.Tağıyev təşkilatın gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb.

Konfransda YAP Ağsu rayon

diri Əhliman Tağıyev bildirib ki, bu gün Yeni Azərbaycan Partiyası ölkənin siyasi sisteminin monolit gücüdür. Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayında ölkə Prezidenti, partiyamızın Sədri cənab İlham Əliyevin proqram xarakterli, müasir dövrün, 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Qələbəmizin yaratdığı yeni realıqları özündə əks etdirən nitqi bütün partiya üzvləri üçün yeni vəzifələr müəyyənləşdirib.

YAP-ın 29 ildə əldə etdiyi uğurlardan bəhs edən Ə.Tağıyev vurğulayıb ki, hər bir siyasi təşkilat mütəmadi olaraq yenilənməli,

təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Misirin "Əl Vəsila" qəzetində ermənilərin Qarabağda törətdikləri vəhşiliklər haqqında məqalə dərc olunub

Misirin geniş oxucu kütləsinə malik olan "Əl Vəsila" qəzetində ermənilərin 30 ilə yaxın işğal altında saxladıkları Azərbaycan ərazilərində törədilən vəhşiliklər haqqında məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Atəşkəsdən sonra üzə çıxan faktlar" sərlövhəli məqalədə misirli tədqiqatçı Əhməd Abdo Tərabik Azərbaycanın Cəbrayıl, Füzuli və Ağdam rayonlarına səfəri zamanı şahidi olduğu vandalizm aktlarını diqqətə çatdırıb. Yazıda qeyd olunub ki, ermənilərin dini məbədlərdə donuz saxlaması tarixdə heç bir istilacinin etmədiyi təhqiramiz faktdır və bu, bütün İslam aləmini təhqir etmək deməkdir. İşğalçı Ermənistanın apardığı etnik təmizləmə siyasəti, atəşkəsdən sonra evlərin, meşələrin məhv edilməsi isə cinayətdir. Ərazilərin həqiqi sahibi olan Azərbaycandan onları bo-

şaltmaq üçün vaxt verilməsini xahiş edib, həmin qısa müddət ərzində minalar basdırmaq da ermənilərin heç bir zaman sülh tərfədarı olmadığını sübutdur.

Məqalədə Cəbrayıl rayonunda ermənilər tərəfindən dağıdılmış qəbirilər, tamamilə vيران qoyulmuş Ağdam şəhəri, Ermənistan silahlı qüvvələrinin mülki əhalini qətlə yetirməsi barədə faktlar da yer alıb.

"Nar" ən böyük Azərbaycandilli səsli kitabxanaya dəstəyi davam etdirir

Ölkənin ən böyük səsli ədəbiyyat kitabxanasını yaratmaq məqsədilə "Nar" "Canlı kitab" sosial layihəsini davam etdirir. Bu günə qədər layihə çərçivəsində dünya və Azərbaycan ədəbiyyatından 35 müəllifin 276 əsəri ana dilimizdə audiokitab şəklində "YouTube" kanalında yerləşdirilib. "Radio Antenn" 101 FM-lə birgə hazırlanan layihənin məqsədi mütaliəni hər kəs, o cümlədən, görmə məhdudiyyətli şəxslər üçün daha əlçatan etməkdir.

Davamlı yenilənən "Canlı kitab" kanalında müxtəlif janrlarda və həcmərdə olan bədii əsərləri asanlıqla dinləmək mümkündür. Bundan başqa, həftə sonları saat 12:00-dan 14:00-dək "Radio Antenn" 101 FM dalğasında "Canlı kitabı" birbaşa efirdə dinləmək mümkündür. Yayım eyni zamanda radionun və "Canlı kitab"

verilişinin rəsmi "Facebook" səhifələrində aparılır. "Canlı kitab" kanalını buradan izləyə bilərsiniz: youtube.com/c/CanlıKitab

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə

ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. 2017-ci ildə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testlərinə əsasən "Nar" şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan "P3 Communications" keçirib və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanıb.

Müasir geosiyasi şəraitdə Azərbaycan etibarlı strateji tərəfdaş olan qardaş Türkiyə dövləti ilə münasibətlərin möhkəmləndirilib daha da genişləndirilməsi ölkəmizin xarici siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. Hər iki ölkənin dövlət və hökumət başçıların, eləcə də siyasi, iqtisadi, ticarət, elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələr üzrə aidiyyəti qurumların rəhbərlərinin qarşılıqlı səfərləri ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır. Bütün sahələrdə əlaqələr uğurla inkişaf edərək, ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyəyə qalxmasına səbəb olub.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru Elçin Əhmədov bildirib.

Azərbaycan-Türkiyə strateji tərəfdaşlığının əsasları

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qardaş Türkiyə dövləti ilə münasibətlərin daha da inkişaf edərək strateji müttəfiqlik səviyyəsinə qalxmasında əhəmiyyətli rol oynayıb. 2006-cı il iyulun 13-də Türkiyənin Ceyhan limanında "Şərq-Qərb" enerji dəhlizinin mühüm qolunu təşkil edən və ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Bu hadisə Ümummilli Liderin uzaqgörən və düşünülmüş siyasətinin, eləcə də uğurlu neft strategiyasının nəticəsi və vaxtilə bəzilərinin inanmadığı üç dəniz əfsanəsinin reallığa çevrildiyi gün kimi tarixə düşüb. Regionda əməkdaşlığın genişlənməsi istiqamətində növbəti addım 2007-ci il fevralın 7-də Tbilisi şəhərində Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan prezidentləri tərəfindən Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi ilə bağlı sənədin imzalanması olub.

Ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əlaqələrin dinamik şəkildə inkişafının göstəricisi olan global iqtisadi layihələr - Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına öz töhfəsini verməklə yanaşı, xalqlarımızın rifah halının yaxşılaşdırılması baxımından da böyük əhəmiyyətə malikdir. Hazırda regionun ən böyük və mühüm layihələri hesab edilən hər üç layihənin Bakıdan başlanması təkcə Azərbaycanın neft və qaz ehtiyatlarına malik olması deyil, eləcə də ölkəmizin regionda ən böyük iqtisadi potensiala, gücə və həmin layihələrin reallaşmasını dikte etmək imkanına sahib olması deməkdir.

Azərbaycanın geostrateji mövqeyi Avropa-nı Asiya ilə birləşdirən körpü olmağa nadir imkan yaradır. Bu baxımdan, 2007-ci ildə təməli qoyulmuş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Azərbaycanın Türkiyə ilə birləşdirilməsini nəzərdə tutan layihədir. Bu dəmir yolu sayəsində artıq Avropa Anadolu və Cənubi Qafqaz vasitəsilə Mərkəzi Asiya, Uzaq Şərq və Cənubi Asiya ilə birləşir.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Dəmir İpek Yolu" adlanan Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi Azərbaycan üçün həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu

dəmir yolu vasitəsilə Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa çıxış əldə edib. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Ermənistanın təcridini dərinləşdirməklə yanaşı, bu təcavüzkar dövlətin işğalçılıq siyasəti ilə təcrid edilməyə çalışılan Naxçıvanın daha etibarlı dəmir yolu şəbəkəsi vasitəsilə Bakı ilə birləşməsi üçün də mühüm imkan yaradır. Belə ki, gələcəkdə Qars-İğdır-Naxçıvan dəmir yolu xəttinin də çəkilməsi ilə Ermənistanın təcrid etməyə çalışdığı Naxçıvan Qars vasitəsilə Azərbaycanın digər əraziləri və Avropa ilə fasiləsiz dəmir yolu əlaqəsi qura biləcək. 2017-ci il oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı Azərbaycanın beynəlxalq tranzit və logistika mərkəzinə çevrildiyini bir daha sübut etdi.

2010-cu il avqustun 16-da "Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında müqavilə"nin, eləcə də "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının qurulması haqqında Birgə Bəyannamə"nin imzalanması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Heç şübhəsiz, Azərbaycanla Türkiyə arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında sənədin imzalanması çox düzgün və gələcəyə hesablanmış bir addım oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci il aprelin 24-25-də Türkiyə Respublikasına səfəri iki dost və qardaş dövlətin gələcək əməkdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi baxımından çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Səfər çərçivəsində Ankarada Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının yeddinci toplantısı keçirildi. Toplantıda iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunaraq "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının yeddinci iclasının Protokolu" və iki dövlət arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair 5 sənəd imzalandı. Bununla yanaşı, 2018-ci il iyunun 12-də Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP qaz kəmərinin istifadəyə verilməsi iki dost və qardaş dövlətin münasibətlərinin ən yüksək zirvədə olduğunun bariz göstəricisidir.

2018-ci il iyulun 10-da Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi səfəri zamanı iki dövlət başçısı mətbuatı bəyanatlarla çıxışlarında müasir dövrdə Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin ən yüksək zirvədə olduğunu bildirdilər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki qardaş dövlətin bütün məsələlərdə bir yerdə olduğunu, bütün beynəlxalq məsələlərdə bir-birini daim dəstəklədiyini vurğuladı. Xüsusilə, Türkiyənin Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həllində daim Azərbaycana böyük dəstək göstərdiyini vurğulayaraq qeyd etdi ki, dünya miqyasında bu məsələ ilə bağlı Azərbaycanın ən böyük dəstək verən ölkə Türkiyədir. Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı mövqeyi beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur və eyni zamanda, Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığına, dostluğuna əsaslanır. Azərbaycan da öz növbəsində, bütün məsələlərdə daim Türkiyəni dəstəkləyir. Bizim birgə fəaliyyətimiz bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.

2020-ci il fevralın 25-də Bakıda Azərbaycan

Azərbaycan-Türkiyə hə Bəyannaməsi, regional

can Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclası keçirildi. Toplantıda iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunduqdan sonra "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının səkkizinci iclasının Protokolu" və iki dövlət arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair 13 sənəd imzalandı.

Azərbaycanla Türkiyənin 100 il əvvəlki qardaşlıq nümunəsi və xilaskarlıq missiyası

Qeyd edək ki, Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğan 2015-ci il aprelin 24-də Çanaqqala şəhərində türk ordusunun qəhrəmancasına qələbə qazanmasının 100 illiyini qeyd etdilər. Türkiyədə Çanaqqala zəfərinin 100 illiyinin qeyd edilməsinə dair qəbul olunmuş qərar qardaş ölkənin ərazilərinin düşmənlər tərəfindən qurtuluşunda həlledici rol oynamış tarixi hadisənin, böyük dönüş məqamının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Həmçinin qeyd etmək yerinə düşər ki, ermənilərin uzun illərdə hazırlıq gördükləri uydurma "erməni soyqırımı"nın 2015-ci ildə "100-cü ildönümü" tədbirlərində yalnız dörd dövlətin prezidentinin iştirak etməsi Ermənistan üçün ağır zərbə idi. Halbuki qısa vaxt ərzində elan edilməsinə baxmayaraq, həmin il Çanaqqala döyüşlərinin 100-cü ildönümü ilə bağlı keçirilən tədbirlərdə 20-dən çox dövlətin prezidenti, 4 dövlətin Baş naziri və bir sıra beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri, parlament sədrləri və nazirlər iştirak ediblər.

2018-ci il sentyabrın 15-də keçirilən və Bakı şəhərinin azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş parad iki qardaş dövlətin 100 il bundan əvvəl olduğu kimi, hər zaman bir-birinin yanında olmasını bir daha sübut etdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paradı çıxışında bir-birinə bu qədər yaxın, bu qədər bir-birinə arxa-dayaq olan Azərbaycan və Türkiyə kimi dünyada ikinci belə nümunənin olmadığını bildirərək deyib: "Türkiyənin iştirakı olmadan dünyada heç bir məsələ həll oluna bilməz. Yaşadığımız bölgənin tarixi və bu gününü əyani şəkildə göstərir. Türkiyənin siyasi imkanları genişlənir, dünyadakı oynadığı rol artır və bu, bizi çox sevindirir. Türkiyə nə qədər güclü olarsa, Azərbaycan da bir o qədər güclü olacaqdır. Türkiyə böyük iqtisadi gücə

sahib bir ölkədir. Təsəffü deyil ki, Türkiyə iqtisadiyyatına milyardlarla dollar xarici sərmayə qoyulur. Təkcə Azərbaycanın Türkiyəyə qoyduğu və qoyacağı sərmayə 20 milyard dollara bərabərdir. Türkiyənin dünya miqyasında çox güclü ordusu var. O, dünya miqyasında ən güclü ordulardan biridir və həm Türkiyə, həm də bizim üçün bu, qürur mənbəyidir".

Dövlət başçısı İlham Əliyev yüz il bundan əvvəl Nuru paşanın komandanlığı altında Qafqaz İslam Ordusunun və Azərbaycan Milli Ordusunun birgə əməliyyatı nəticəsində Bakının işğalçılardan azad edildiyini bildirərək qeyd etdi ki, yüz il bundan əvvəl biz bir yerdə idik, bu gün də biz bir yerdəyik: "Bir gündən çox davam edən şiddətli döyüşlərdə bizim əcdadlarımız əsl qəhrəmanlıq, şücaət göstərmişlər. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu tarixi zəfərdən iki gün sonra Azərbaycan hökuməti Gəncədən Bakıya gəlmiş və Bakı Azərbaycan dövlətinin paytaxtı elan edilmişdir. Bizim qədim şəhərimiz, Azərbaycan xalqının qədim şəhəri Bakı öz əsl sahibinə qayıtmışdır. Nuru paşanın, Qafqaz İslam Ordusunun, bütün qardaşlarımızın qəhrəmanlığı, dostluğu, qardaşlığı unudulmazdır, əbədidir, bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır".

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxışında iki qardaş dövlətin hər zaman bir-birinə dəstək olduqlarını vurğulayaraq bildirdi ki, Qafqaz İslam Ordusunun və Azərbaycan Ordusunun 1918-ci ildə burada həyata keçirdikləri əməliyyatlar o dövrdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edərək bugünkü müstəqilliyinin təməlini qoyub. Azərbaycanın 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etməsindən sonra onu ilk tanıyan ölkənin Türkiyə Respublikasının olmasının heç də təsadüfi olmadığını qeyd edən Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib: "Bu, qan qardaşlığımızın təbii nəticəsidir. Türkiyə olaraq müstəqilliyinin ilk dövrlərindən başlayaraq Azərbaycana əlimizdən gələn hər cür dəstəyi göstərdik və göstərməyə davam edəcəyik".

Tariximiz, soyumuz, mədəniyyətimiz bir olan iki dövlət kimi dəyərləndirən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd etdi ki, Qafqaz İslam Ordusu bundan yüz il əvvəl qardaşlarını zülmədən xilas etmək üçün Azərbaycana gedərkən bu düşüncə ilə hərəkət etmiş və 1918-ci ildə apardığı, eləcə də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında da rol oynayan mübarizəsi bugünkü Azərbaycanın müstəqilliyinin təməllərinin atılmasına da töhfə vermişdir. Bununla yanaşı, Azərbaycanın illərdir qanayan yarası olan Qarabağ problemi-ni həmişə Türkiyənin öz problemi, orada yaşanan faciələri öz faciəsi hesab etdiyini bildirdi.

həmrayliyi və strateji tərəfdaşlığı: Şuşa al təhlükəsizlik və dünyaya nümunə

Azərbaycan-Türkiyə dostluğu, həmrayliyi və regional təhlükəsizlik

Qeyd etmək lazımdır ki, ki ölkə arasındakı hərbi əlaqələrin inkişafına təkan verən ən önəmli amillərdən biri də birgə hərbi təlimlərin keçirilməsidir. Buna misal olaraq, "EFES", "Anadolu Ankası", "Qış Təlimi", "Anadolu Ulduzu", "Erciyes- 2019", "Anadolu Qartalı", "Mustafa Kamal Atatürk", "Sarsılmaz Qardaşlıq", "TurAz Qartalı - 2019", "TurAz Qartalı - 2020" və "Heydər Əliyev - 2020" təlimlərini göstərmək olar. Bununla yanaşı, Bakıda 2014-cü ildə "ADEX-2014", 2016-cı ildə "ADEX-2016", "2018-ci ildə "ADEX-2018" və İstanbulda 2017-ci ildə "IDEF-2017", 2019-cu ildə "IDEF-2019" və 2021-ci ildə "IDEF - 2021" beynəlxalq müdafiə sənayesi sərgilərinin təşkilatı hər iki ölkə arasında hərbi-texniki əməkdaşlığın inkişafına təkan verib.

Bu baxımdan, 2020-ci il iyul ayının sonundan Azərbaycanı başlayan genişmiqyaslı Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin "TurAz Qartalı - 2020" birgə taktiki-uçuş təlimləri təkcə Azərbaycan Ordusunun güclənməsinə deyil, eyni zamanda, bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına yönəlmişdi. Tərəflər arasında hərbi əməkdaşlığın digər vacib tərəfi müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi olmuşdur.

Eyni zamanda, xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, 2020-ci il iyulun 12-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətində təcavüzü nəticəsində yaranan gərgin hərbi vəziyyətlə bağlı Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Ermənistanın Azərbaycana son hücumlarını kəskin şəkildə qınadığını bildirmişdi. Türkiyə Prezidenti qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağın işğalından indiyədək bu bölgədə davam edən gərginliyin Ermənistanın sistemli hücumları nəticəsində müharibəyə çevrilməsindən narahatlıq və sonuncu hücumlar Dağlıq Qarabağda deyil, iki dövlət arasındakı sərhəddə ağır silahlardan istifadə olunmaqla həyata keçirilib: "Heç şübhəsiz, bu hücum Ermənistanın ədədəni aşan hərəkətidir. Türkiyə qədim dostluq bağları və qardaşlıq əlaqələrinin olduğu Azərbaycanın haqq və hüququnun müdafiəsi, torpaqlarına qarşı yönələn təcavüzün qarşısının alınmasında tərəddüd etməyəcək. Bütün imkanlarımızla dost və qardaş Azərbaycanın yanında olmaqda davam edəcəyik...Ermənistanın Azərbaycana qarşı hücumları zamanı azərbaycanlı qardaşlarımızı tək buraxmadıq, buraxmayacağıq. Türkiyə qardaş Azərbaycana sona qədər öz dəstəyini verəcək".

Bu gün dünya miqyasında dost və qardaş

dövlətin güc mərkəzi olduğunu diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev bildirib ki, nəinki yerləşdiyi bölgədə, dünyada Türkiyənin iştirakı olmadan heç bir məsələ öz həllini tapa bilmir və yaxın tarix bunu göstərdi: "Biz buna çox sevinirik, çünki Türkiyənin gücü bizim gücümüzü artırır. Bizim gücümüzün birləşdirilməsi bizi daha da güclü edir. Öminəm ki, biz bundan sonra da hər zaman bir-birimizin yanında olacağıq, bir-birimizin uğurlarına sevinəcəyik".

Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçıları bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə, biz bunun Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı, xüsusilə 44 günlük Vətən müharibəsinin gətirdiyi günlərdə Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçıları qətiyyətli və prinsipial mövqeyi, eləcə də Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyətlərində, həmçinin vahid media platformasından çıxış edərək dünya informasiya məkanına operativ və obyektiv məlumatların çatdırılmasında da şəhidi olduq.

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra 2020-ci il dekabrın 10-da Bakının Azadlıq meydanında Vətən müharibəsinin Qələbəyə həsr olunmuş Zəfər paradı keçirildi. Daha sonra Prezident İlham Əliyevin və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Azərbaycan - Türkiyə arasında 5 mühüm sənədin imzalanması mərasimi oldu. Bunun ardınca Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın mətbuata birgə bəyanatlarla çıxışlarında vurğuladılar ki, hər zaman hər iki dövlət bütün məsələlərdə bir yerdə olmuş, eyni mövqedən çıxış edərək bir-birinin yanında olmuşlar. Qarabağ məsələsinin hər zaman Türkiyə üçün də eyni dərəcədə ağırlıq problem olduğunu bildiren Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycanın sevinci, bizim sevincimizdir, qüruru bizim qürurumuzdur, dərdi, ağrısı, problemi də bizim problemimizdir, Azərbaycan kədərlənərsə, biz də kədərlənərik, Azərbaycan sevinərsə, biz də sevinərik sözlərini diqqətə çatdıraraq və ölkəmizin haqlı mübarizəsini qətiyyətlə müdafiə edərək demişdir: "Həqiqətən 44 günlük bir müharibədən sonra ortaya çıxan nəticə Azərbaycandakı qardaşlarımızı necə sevindir-disə, eyni dərəcədə Türkiyədəki qardaşlarını da sevindirəcəkdir. Bu, istər şəxsimizdə, istər

bütün millətimizin şəxsinde yaşanan bir sevincdir. İstər hökumətimiz olaraq, istərsə də parlamentin böyük bir qismi olaraq bu sevinci bərabər yaşadığımız. Bu sevincə xüsusilə də yazılı, görüntülü medianın da böyük bir qismi eyni dərəcədə qatıldı və bu Zəfəri birlikdə daim qeyd etdik, mesajlarını da bu istiqamətdə çatdırdılar".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər iki dost, qardaş dövlətin bütün zamanlarda bir-birinin yanında olduğunu diqqətə çatdıraraq bildirmişdir: "Biz uzun illər sürən işğala son qoyduq. Türkiyə kimi qardaşımızın yanımızda olması bizi daha da ruhlandırır, bizə əlavə güc verirdi. Biz gücdən istifadə edərək öz tarixi torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik".

Şuşa Bəyannaməsinin tarixi və siyasi əhəmiyyəti

2021-ci il iyunun 15-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Ermənistanın işğalından azad edilən, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərinə səfər etməsi və iki dost, qardaş dövlət arasında mütəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm tarixi hadisədir.

Mütəfiqlik münasibətləri haqqında Bəyannamənin əvvəlində Azərbaycanın və bütövlükdə Türk dünyasının qədim mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərində iki qardaş dövlətin prezidentlərinin görüşünün mühüm əhəmiyyəti vurğulanır, 100 il bundan əvvəl imzalanmış tarixi Qars müqaviləsinə istinad edilir. Həmçinin, bu tarixi sənəddə 9 fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında dostluq və hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafı barədə Müqavilə"nin və "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Protokol"un, eləcə də 16 avqust 2010-cu il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Müqavilə"nin rəhbər tutulduğunu bildirilir.

Bununla yanaşı, işğaldan azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra imzalanan mütəfiqlik haqqında birgə Bəyannamədə iki qardaş və dost dövlətin gələcək çoxşaxəli, birgə fəaliyyət istiqamətləri göstərilir. Bu tarixi sənəddə bir çox mühüm məsələlər, beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, xüsusilə müdafiə sahəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım məsələləri öz əksini tapmışdır. Tərəflər xarici siyasət sahəsində əlaqələndirmənin və müntəzəm ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələrin həyata keçirilməsinin vacibliyini qeyd edərək bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında da Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində fəaliyyətlərin əhəmiyyətini vurğuladılar.

Sənəddə göstərilir ki, Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq prinsiplərini rəhbər tutaraq mütəfiqlik münasibətlərini quruluşunun siyasi və hüquqi mexanizmlərini müəyyən edirlər. Bununla yanaşı, sənəddə xarici siyasət sahəsində əlaqələndirmənin və müntəzəm ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələrin həyata keçirilməsinin vacibliyi qeyd edilir və bu istiqamətdə iki dövlət arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində fəaliyyətlərin əhəmiyyəti vurğulanır.

Bununla yanaşı, bildirilir ki, hər iki dövlət müxtəlif ölkələrdə yaşayan Azərbaycan və

türk diasporları arasında əməkdaşlığın daha sıx inkişaf etdirilməsi, onların məruz qaldıqları ümumi problemlər qarşısında birlikdə addımlar atılması və ardıcıl həmrəylik göstərilməsi məqsədilə səylərini birləşdirəcəklər. Eyni zamanda, göstərilir ki, tərəflər ölkələrinin təqdim edilməsi və milli mənaflarının qorunmasına dair tarixi həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında diasporal fəaliyyətin əlaqələndirilməsini və qarşılıqlı dəstəyi təşviq edəcəklər.

Sənəddə Ermənistanın Türkiyəyə qarşı əsassız iddialarının, tarixin təhrif olunması və tarixi faktların təhrif olunmaqla siyasiləşdirilməsi cəhdlərinin regionda sülhə və sabitliyə ziyan vurduğu vurğulanaraq bu kontekstdə 1915-ci il hadisələri ilə bağlı olaraq öz arxivlərini açan Türkiyənin Ermənistandakı və digər ölkələrdəki arxivlərin açılması və bu mövzuda tarixçilər tərəfindən araşdırmaların aparılmasına yönəlmiş səyləri qətiyyətlə dəstəklənir.

Həmçinin, Şuşa Bəyannaməsində siyasi, iqtisadi-ticarət, mədəniyyət və digər bütün sahələri əhatə edən birgə əməkdaşlıq məsələləri öz əksini tapmışdır. Sənəddə həm tarixi, həm siyasi, həm də hərbi və təhlükəsizlik sahələrində əlaqələndirilmiş şəkildə birgə fəaliyyətin əks olunması hər iki dövlətin milli maraqları baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın mətbuata birgə bəyanatlarla çıxışlarında bildirdilər ki, Türkiyə və Azərbaycan bütün məsələlərdə bir yerdədir, bundan sonra da bu, belə olacaqdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il avqustun 14-də "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində bildirdi ki, bu gün dünya miqyasında Türkiyə ilə Azərbaycan qədər bir-birinə yaxın olan ikinci ölkələr yoxdur və əgər axtarmaq istəsəniz, tapa bilməzsiniz, yoxdur, eləcə də bu birlik, həmrəylik, qardaşlıq sözdə deyil, əməldədir. Son 18 il ərzində həm Türkiyə, həm Azərbaycan tərəfindən vahid siyasətin formalaşdırıldığını və xüsusilə Şuşa Bəyannaməsinin bunun zirvəsi olduğunu, əlaqələrimizin mütəfiqlik səviyyəsinə qalxdığını diqqətə çatdıran dövlət başçısı demişdir: "Mən hər zaman deyirdim ki, ölkələr arasındakı münasibətlər əməldə olmalıdır. Çünki yaxşı günlərdə hər kəs yaxşı sözlər deyir, yaxşı çıxışlar edə bilər. Amma ağır gündə sən gəl yanında dur. Necə ki, Türkiyə İkinci Qarabağ savaşında bizim yanımızda durdu. Bizim həmrəyliyimiz və bir-birimizə etdiyimiz yardımlar təbiiyədir. Çünki Türkiyə bizim üçün doğma ölkə, doğma vətəndir və sizin üçün də Azərbaycan doğma vətəndir".

Ümumiyyətlə, təhlil onu söyləməyə əsas verir ki, Türkiyə və Azərbaycan regional əməkdaşlıq prosesinin fəal və əsas söz sahibi olan iştirakçılardır. Hər iki dövlət özünün iqtisadi və enerji imkanlarından, eləcə də geosiyasi mövqeyindən ikitərəfli və regional əməkdaşlığın genişlənməsi istiqamətində səmərəli surətdə istifadə edir. Bu gün bölgənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsində aparıcı rol oynayan və iki ölkə arasındakı münasibətlərin çox vacib elementlərindən olan neft və qaz kəmərləri təkcə regionda deyil, eləcə də bütün dünyada dövlətlərimizin nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Bu layihələr Azərbaycanın, Türkiyənin, eləcə də digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyi üçün böyük təminat verməklə yanaşı, eyni zamanda ən çətin anlarda iki qardaş dövlətin birliyi və strateji tərəfdaşlığı regional təhlükəsizlik baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra dünyaya nümunə olan Azərbaycan-Türkiyə həmrəyliyi və strateji tərəfdaşlığı daha da yüksək səviyyəyə qalxdı, xüsusilə regional təhlükəsizlik baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mütəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm hadisə kimi tarixə yazıldı.

Prezident İlham Əliyev: "Qaragöl də bizimdir, başqa yerlər də bizimdir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın həm döyüş meydanında, həm də diplomatik danışıqlar nəticəsində qazandığı möhtəşəm zəfər Azərbaycan xalqının tarixi qələbəsini əbədiyyətə qızıl hərflərlə həkk etdi və bu hər birimizdə böyük qürur, fəxarət hissi yaratdı. İkinci Qarabağ müharibəsi Şanlı Zəfərimiz kimi tarixdə əbədi qalacaqdır.

Azərbaycanın inamlı tarixi Qələbəsi, Ermənistanın rüsvayçı kapitulyasiyası nəticəsində Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarının hərbi əməliyyatlar aparılmadan işğalçılardan azad edilməsi isə müharibələr tarixində çox az təsadüf olunan unikal hadisələrdən biri kimi dünya tarixində öz yerini aldı. Azərbaycan artıq işğaldan azad olunan torpaqlarda abadlıq-quruculuq, vıran qoyulmuş ərazilərin yenidən qurulması, kəsilmiş, yandırılmış nadir meşə zolaqlarının dirçəldilməsi, tarixi ata-baba yurdlarımızda xalqımızın mədəni, dini irsinin bərpası işlərinə start verib. Cənab Prezidentin bu torpaqlara səfəri əlbəttə ki, bu ərazilərin yaxın vaxtlarda dirçələcəyindən, yeni görünüş qazanacağından xəbər verir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın müharibədən sonra Kəlbəcəre ilk səfərləri zamanı Cənab Prezident burada Kəlbəcərin bərpası, yenidən qu-

rulması prosesinə start verərək, reallaşacaq bir neçə layihənin təməlini qoydu.

Dövlət başçısı qarşımızda duran əsas məqsədləri də müəyyən edərək, bu hədəflərə tezliklə nail olacağımıza dair əminliyi ifadə etdi: "İndiki mərhələdə bizim əsas vəzifəmiz müharibənin nəticələrini möhkəmləndirməkdir, azad edilmiş torpaqlarda möhkəmlənməkdir. Azərbaycan-Ermənistan sərhədində bundan sonra da mövqələrimizi gücləndirməkdir. Yenidənqurma, bərpa işlərinə artıq start verilib, bu da əsas vəzifələrdən biridir.

Keçmiş məcburi köçkünləri azad edilmiş torpaqlara tədricən qaytarmaq da gündəlikdə duran məsələdir. ... Beləliklə, biz bundan sonrakı əsas hədəfləri düzgün müəyyən edərək, bu hədəflərə çatmağa da nail olacağıq. Biz bu gün buradayıq, Kəlbəcərdəyik, Azərbaycanın çox gözəl guşələrindən biri olan Kəlbəcərdəyik və biz bundan sonra burada əbədi yaşayacağıq." Əlbəttə ki, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində Azərbaycan dünyanın dinamik inkişaf edən, modernləşən, beynəlxalq miqyasda nüfuzu gündən-günə artan dövlətinə çevrilib və ötən dövr ərzində möhtəşəm iqtisadi uğurlara imza atılıb. Bunu təkcə Azərbaycan vətəndaşları deyil, bütün dünya təsdiq edir. Ölkəmizlə bağlı dərc edilən hər bir yazıda Azərbaycanın işıqlı sabahı aydın görünür. Ölkə başçısının imzaladığı sərəncamlar, verdiyi qərarlar, apardığı islahatlar Azərbaycanın bu gününə və parlaq gələcəyinə hesablanıb.

**Nəbiyeva Bəyim Azər qızı
Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail
rayon təşkilatının baş məsləhətçisi**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın səfər çərçivəsində Toğanalı-Kəlbəcər avtomobil yolu üzərində Murovdağında inşa olunacaq 11.6 kilometrlik tunelin təməlini qoyması, tamamilə yenidən qurulan Kəlbəcər rayonunun ərazisində Lev çayı üzərində 4,4 MVt gücündə "Kəlbəcər-1" Kiçik Su Elektrik Stansiyası ilə təmin olunan 110/35/10 kV-luq "Kəlbəcər" yarımstansiyasının açılışında iştirak etməsi, uzunluğu 72,8 kilometr olan Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolunun üzərində tikiləcək 3,4 kilometr uzunluğundakı tunelin, Laçın Beynəlxalq Hava Limanının təməlini qoyması bir daha Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun cənnətdə çevrilməsi prosesinin sürətlə reallaşdırıldığını isbat edir və Azərbaycan dövlətinin iradəsini nümayiş etdirir.

Laçın rayonunun Qorçu kəndinin ərazisində inşa ediləcək hava limanı bir neçə mühüm amili özündə ehtiva edir. İlk növbədə, şübhəsiz ki, burada aeroportun tikilməsi ümumilikdə bölgənin sosial-iqtisadi inkişafına təkan verəcək, turizm potensialının artırılma-

sına səbəb olacaq. Laçın hava limanının inşası həm də işğaldan azad edilmiş tarixi torpaqlarımızda aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin miqyasını göstərir. Olduqca mühüm strateji əhəmiyyətə malik olan Laçın aeroportu logistik mərkəzlərin yaradılmasına da töhfə verəcək. Laçın hava limanı Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən ən hündürdə yerləşən aeroportu olacaq. Uçuş-enmə zolağının uzunluğu 3 kilometr olacaq hava limanında 6 təyyarə dayanacağının inşası nəzərdə tutulur. Bu hava limanı Kəlbəcər rayonu ərazisinə hava nəqliyyatı ilə gediş-gəlişi asanlaşdıracaq. Bir sözlə, gələcəkdə Şuşaya təyyarə ilə getmək üçün həm Füzuli, həm də Laçın hava limanlarından istifadə etmək mümkün olacaq.

Bölgəyə səfəri zamanı ölkə başçısı bildirmişdir: "Biz pilot layihələr kimi Kəlbəcər və Laçın rayonlarının arıcılıqla və heyvandarlıqla məşğul olan sakinlərini buraya göndərdik, ezam etdik, şərait yaratdıq ki, onlar işə başlasınlar və artıq bu işlərə də start verildi". Dövlət başçısı yol infrastrukturuna da diqqəti çəkdi və artıq daxili əhəmiyyət daşıyan 700 kilometr uzunluğunda yolların çəkilişi prosesinin getdiyinin də vurğuladı: "Mən hələ əsas şəhərlərarası yolları kənara qoyuram, o layihələr haqqında kifayət qədər məlumat verildi. Bizim sərhədlərə gedən 700 kilometr yolların çəkilişi prosesi gedir və artıq qış gələndə qədər bu işin təqribən 80 faizi görülməkdir. Yeni, torpaq, çınqıl örtüklə döşənmiş yollar və bu, bizə imkan verəcək ki, həm hərəkət üçün, həm hərbi nöqtəyi-nəzərdən bu bölgələrdə daha da möhkəmlənək".

Həyata keçirilən layihələr, görülmə işlər işğaldan azad olunan ərazilərimizdə tezliklə yeni həyatın canlanması xəbər verir. Bu ərazilər müasir standartlara

uyğun olaraq qurulacaq, dağıdılmış və talan edilmiş məkanlar bərpa edilərək dayanıqlı və davamlı iqtisadi fəallığın təmin edilməsinə yönəldilən infrastruktur layihələri reallaşdırılacaqdır.

Bu gün hər birimiz Prezident İlham Əliyevlə qürur duyuruq. Cənab Prezidentin hər çıxışında səsləndirdiyi fikirlərdəki qətiyyət, Azərbaycan xalqının iradəsini ifadə edən cümlələr, xalqımızın tarixinə, soy-kökümüzə, milli-mənəvi dəyərlərimizə sadiqliyi, düşməne verdiyi layiqli cavablar hər birimizi qürurlandırır: "Biz, eyni zamanda, Kəlbəcər, Laçın istiqamətində dövlət sərhədimizi möhkəmləndiririk. Bu sərhəd 30 ilə yaxın müddət ərzində ermənilərin əlində idi və biz may ayında qarlar əriyəndən sonra bu sərhədlərə çıxmışıq, öz mövqələrimizi tutmuşuq, Zəngəzurda yerləşmişik və orada möhkəmlənirik. Bu, bizim torpağımızdır. Ermənistan tərəfindən səslənən fikirlər tamamilə əsassızdır. Biz öz torpağımızdayıq, Qaragöl də bizimdir, başqa yerlər də bizimdir. Biz gəlmişik. ... Biz düz yerdə durmuşuq, harada lazımdır, orada durmuşuq və əgər istəsək, harada lazım bilsək, orada da duracağıq. Onu heç kim unutmaz. Ona görə indi Müdafiə Nazirliyinin və Sərhəd Qoşunlarının xətti ilə bütün sərhəd boyunca - Murovdağdan ta Araz çayına qədər bütün sərhəd infrastrukturunu, hərbi hissələr yaradılır, biz bu sərhədlərdə möhkəmlənirik."

Biz Liderimizin, müzəffər Ali Baş Komandanımızın gücünü, siyasiradəsini yalnız sözlərdə deyil, eyni zamanda, məğrur qamətində, qürurlu addımlarında və Şanlı Azərbaycan bayrağını fəxrətlə ucaltdığı hər məqamda hiss edirik, görürük. Güclü Lider, güclü Azərbaycan deməkdir. Yaşasın Qalib Sərkərdəmiz İlham Əliyev! Yaşasın məğrur, qəhrəman Azərbaycan xalqı! Qarabağ və Şərqi Zəngəzur Azərbaycandır!

Diqqət: Yeniyetməlik dövrü keçirən uşaqlarla necə davranmalı? - SOSİOLOQ-PSIXOLOQ AÇIQLADI

"Yeniyetməlik dövründə həm uşaqlar, həm də valideynlər çox əziyyət çəkirlər". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında sosioloq Lalə Mehralı deyib.

Onun sözlərinə görə, dövrün uşaqları bir başqa cür yeniyetməlik dövrü keçirirlər: "Həddi-büluğ yaşları çox kələ-kötürdür. Biz də həmin dövrlərdən keçmişik. Lakin biz indiki dövrün uşaqları qədər kəprizli olmamışıq, valideynə nəz etməmişik. İndiki dövrün uşaqları

çox qəribə yeniyetməlik dövrü keçirir. Hər şeyin istədikləri kimi olmasını tələb edirlər. Tələbləri yerinə yetməyəndə çox aqressiv olubilir. Valideynlər yeniyetməlik dövründəki uşaqların təlim-tərbiyəsində çox əziyyət çəkirlər. Yeniyetməlik dövrünü 14 yaşdan hesab edirlər. Bu yaşdakı uşaqların psixoloji vəziyyəti, fizioloji quruluşları, mənəvi dünyaları tamamilə fərqli yöndə inkişaf edir. Ona görə də bu dövrdə valideynlərə uşaqla dostluq etməsi, tələbkar olmamaları məsləhət görülür".

Mövzu ilə bağlı psixoloq Vüsalə Əmiraslanova fikir bildirib: "Yeniyetməlik dövrü 11 yaşın sonlarından 18 yaş aralığındadır. Amma bir çox uşaqlarda 16 yaşda bitir. Əsasən, oğlanlarda aqressiya,

qızlarda isə daha çox emosionallıq baş qaldırır. Bu dövrdə daha çox böyükləri anlama bilməmək, böyüklərin də uşaqları anlama bilməmə-

sindən şikayətlənirlər. Bu dövrdə ciddi qadağalar uşaqlarda dərin iz

buraxır. Yeniyetməlik dövründə uşaqları daha nəzərdə saxlamaq lazımdır. Amma ciddi cəza tədbirləri olmaz. Ətrafındakı dostları ilə maraqlanmaq lazımdır. Uşaqların dostları ilə vaxt keçirməsinə imkan yaratmaq lazımdır. Bu yaşda əsasən ilk sevgi münasibətləri olur. Bu zaman da valideynlər bu məsələdə uşaqları ilə dalaşırlar, onları qınıyırlar. Belə olduqda onlar daha özlərinə qapanırlar. Bu yaşda olan uşaqlara biraz daha həssas yanaşılmalıdır".

Arzu Qurbanzadə

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Cənubi Qafqaz regionunda yeni geosiyasi situasiyanın yaranması artıq dəqiqdir. Belə ki, Azərbaycana qarşı 30 il boyunca yürütdüyü işğalçılıq siyasəti nəticəsində regional layihələrdən kənarda qalan, habelə nəqliyyat blokadasına düşən Ermənistan üçün yeni mühit və şans imkanı yaranıb. Daha dəqiq desək, Ermənistan istər daxili sabitliyinin möhkəm dayaqlara sahiblənməsi, istərsə də normal iqtisadi inkişafı olan dövlət kimi regional proseslərdə iştirakı, mehriban qonşuluğun bərpası üçün münasib şəraitə uyğunlaşa bilər. Yəni bütün bunlar bilavasitə Ermənistan rəhbərliyinin əlində olan imkanlardır ki, qalır onların icra olunmasına.

O da əbəsdə deyil ki, rəsmi Bakı dəfələrlə və ən yüksək səviyyələrdə bəyan edib ki, münafişəni bax-

xılmaz vəziyyətə salıb. Görünür, Zaxarova Bakının itihamlarına cavab olaraq suveren hüquqları mən-

payı 20%-i təşkil edir və söz yox ki, Azərbaycan da Rusiyanın dünyadakı silah satışı hüququna qarşı

bu addımları qərribə görünür

Bu baxımdan, Azərbaycan Prezidenti haqlı olaraq Moskvanın İrəvanı silahlandırmasına toxunub və xatırladı ki, avqustun 11-də Rusiyanın və Ermənistanın müdafiə nazirlərinin görüşü zamanı rus silahlarının Ermənistan göndərilməsi ilə bağlı razılaşma əldə edilib.

Bu zaman ikimənali situasiya yaranır. Bir tərəfdən Rusiya bəyan edir ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün tez bir zamanda

landırır?

Əlbəttə ki, Azərbaycan bu məsələyə reaksiya göstərməlidir və ən yüksək səviyyədə də həmin reaksiyasını göstərdi. Əgər Rusiya Ermənistanı Cənubi Qafqazdakı güc balanslarını dəstəklənməsi üçün silahlandırdığını bəyan edərsə, bu zaman hər hansı tarazlıqdan söhbət gedə bilməz. Çünki zamanında Rusiya tərəfindən Ermənistanla verilən çoxmilyardlı dəyərdə silahlar ya məhv edilib, ya da bu gün Bakıdakı Qənimətlər parkında düzülüb. Üstəlik, İrəvan kreditlə götürdüyü və artıq məhv edilmiş silahlarının pullarını belə ödəməyib. Ona görə də Zaxarova-

Moskva ikibaşlı oyunlar oynamaqdan əl çəkməlidir

Əks halda, Bakının növbəti cavabı kompromislik üzərində qurulmayacaq, məhz tələb edilən razılaşmaların həyata keçirilməsini təkbəşinə həll etməkdən ibarət olacaq

nin bu bəyanatı artıq qeyri-ciddi təsir bağışlamağa başlayır.

Moskva İrəvanın illüziyalarına kənardan dəstək göstərərək, erməni ordusunu silahlandırarsa, hansı etimaddan, inamdan danışmaq olar?!

Lakin onun digər bəyanatı da qıcıqlandırıcı və qərəzli xarakter kimi qiymətləndirilə bilər. Zaxarova erməni-azərbaycanlı sərhəd zolaqlarındakı silahlı insidentlər barədə danışarkən iddia edib ki, ayrı-ayrı insidentlər təcili şəkildə və işgüzar operativliklə həll olunur. "Onların baş verməsi səbəbləri Bakı ilə İrəvan arasındakı münasibətlərin, etibarlılığın kəskin defisiti-dir", deyərək Rusiyanın XİN rəsmisi bildirib.

Əslində, Mariya Zaxarova bu vasitə ilə özü-özünü ifşa edir. Yəni Moskva İrəvanın illüziyalarına kənardan dəstək göstərərək, erməni ordusunu silahlandırarsa, hansı etimaddan, inamdan danışmaq olar?! Və söz yox ki, Ermənistan silah məsələsində və ayrı-ayrı digər məsələlərdə Rusiyanın dəstəyini gördükcə, 10 noyabr 2020-ci ildə imzalanmış üçtərəfli bəyanatın bəndlərindəki tələbləri icra etməkdən daha çox boyun qaçırmağa başlayır. Hər halda Kreml Azərbaycanın irad və ittihamlarını salğam düşüncə ilə dərk etməli, Ermənistanla sülh sazişinin imzalanması baxımından ikibaşlı oyunlar oynamaqdan əl çəkməlidir. Əks halda, Bakının növbəti cavabı kompromislik üzərində qurulmayacaq, məhz tələb edilən razılaşmaların həyata keçirilməsini təkbəşinə həll etməkdən ibarət olacaq. Necə ki, 44 günlük müharibəyə qədər BMT-nin qətnamələri də daxil olmaqla digər məsələləri təkbəşinə icra etdi!

Rövşən RƏSULOV

Ziya Hikmətoğlu

şa çatmış hesab edir və erməni tərəfini də bu istiqamətdə addım atmağa, sülh sazişini imzalamağa çağırır. Lakin Ermənistanın Azərbaycan qarşısında kapitulyasiyaya uğramasından sonra proseslər heç də qeyd edilən tərəflərə istiqat almır, üstəlik rəsmi İrəvanda günü bu gün də reallaşması qeyri-mümkün olan illüziyalara qapılır. Və ən maraqlısı da budur ki, sözügedən illüziyalar, xəyallar və onlardan doğan inadkarlıqlar xarici təsirlərdən də qaynaqlanmaqdadır.

Rusiya tərəfi həmin addımları ilə nəinki etibarlılıq prinsipini kölgədə qoyur, həmçinin Azərbaycanın suveren hüquqlarını pozur

Misal üçün, bugünlərdə Rusiya Federasiyasının xarici işlər nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarovanın keçirdiyi brifinq zamanı onun bəyanatları istər-istəməz bəzi suallar doğurur. O, Ermənistanın silahla təchizatı məsələsinə toxunaraq bildirib ki, Moskvanın xarici ölkələrə silah satması bu ölkənin suveren hüququdur.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin CNN Türk telekanalına müsahibəsi zamanı rus sülhməramlılarını üçtərəfli bəyanatın bəndlərini pozmaqda ittiham etməsi, onların Ermənistan silahlı qüvvələri bölmələrini Qarabağ ərazisinə buraxmalarını ifşa etməsi, həmçinin Rusiyanın Ermənistanı silahla təchiz etməsini vurğulanması Moskvanı çi-

sələsinə toxunub, amma unudub ki, üzərinə məsuliyyət götürən Rusiya tərəfi həmin addımları ilə nəinki etibarlılıq prinsipini kölgədə qoyur, həmçinin Azərbaycanın suveren hüquqlarını pozur.

Bəli, Rusiya dünyanın əsas silah ixracatçılarından biridir. Onun dünyanın silah ixracı bazarındakı

heç nə bəyan etmir. Ancaq konkret olaraq məsələ rusların ermənilərə silah verməsindədir.

44 günlük müharibədə Ermənistanın demək olar ki, bütün hərbi arsenalının məhv olması mənzərəsində Moskvanın

"Bu narahatçılığı da ən çox tələbələr hiss edir" - Təhsil eksperti açıqladı

"Dünyanın qəbul etdiyi vaksinlər var. Bu vaksinlər də Azərbaycanda da tətbiq olunur". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında ekspert İlqar Orucov deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda ən çox vurulan vaksin "Cinovak" vaksindir. "Təəssüflər olsun ki

"Cinovak" vaksini vurulmuş və "Covid" pasportu almış vətəndaşlarımız istər Amerika Birləşmiş Ştatlarında istərsə də, bir çox Avropa ölkələrində tanınmır. Bu vaksin məsələsi onun tanınmama səbəbi insanlar arasında çox böyük bir narahatçılığa gətirib çıxarır. Bu narahatçılığı da ən

çox tələbələr hiss edir. Bildiyiniz kimi tələbələr, gənclərimiz xarici ölkələrdə təhsil almağa gedirlər və qəbul olduğu ölkələr öz ölkəsində olduğu vaksini tanımır. Onsuz da pandemiya davam edir, insanlar bu pandemiya görə, çox narahatdırlar. Mənim fikrimcə, ən çox da xaricdə təhsil alan tələbələr üçün əlverişli şərait yaradılsın və onlar tam rahatlıqla xarici ölkələrdə təhsillərini davam etdirib, öz ölkəsinə geri dönüb vətəninə, millətinə, dövlətinə yararlı bir fərd olsunlar. Digər bir məsələ isə xarici ölkələrdən bizim ölkəmizə gələn tələbələrin vaksinasıyası ilə bağlıdır. Düşünürəm ki, xaricdən gələn tələbə öz ölkəsində vaksin olubsa, onun burada vaksin olmasına ehtiyac duyulmur".

Ziya Hikmətoğlu

Ermənistan XİN-in növbəti təyinatı: qeyri-peşəkar Ararat Mirzoyan

Riçard Qiraqosyan: "Bu təyinatla baş nazir göstərdi ki, ona loyal XİN rəhbəri lazımdır - xarici siyasətlə məşğul olan, lakin onu müəyyən etməyən bir kəs..."

Ermənistanda üç aylıq boşluqdan sonra xarici işlər naziri vəzifəsinə təyinat olundu. Məlum olduğu kimi, parlamentin keçmiş spikeri, əslində isə, heç bir diplomatik sərəfəsi olmayan, lakin baş nazir Nikol Paşinyanla sıx əlaqələrə sahib olan Ararat Mirzoyan bu vəzifəyə gətirildi. Qeyd edək ki, XİN rəhbəri vəzifəsinə vakant yer may ayından - ölkənin xarici siyasətinin özünü doğrultmamasından sonra Ara Ayvazyanın gedindən sonra boş qalmışdı. SİA xəbər verir ki, bu barədə Eurasianet-də erməni analitiki Ani Meclumyan yazır.

Ararat Mirzoyan daha qəbule-

dilən və kompromisli namizəd kimi qiymətləndirilir?

Paşinyanın ardıcıl uğursuzluqlarından sonra Ayvazyan müvəqqəti olaraq Ermənistanın milli təhlükəsizlik şurasının eks rəhbəri Armen Qriqoryanla əvəzləndi. Lakin Qriqoryanın təyinatı da mübahisəli ola bilər. Belə ki, o, açıq qərbönlü fiqur idi və uzun illər Counterpart International və Transparency International kimi QHT-lərdə çalışıb, eləcə də dəfələrlə Ermənistanın əsas müttefiqi olan Rusiyani sərt tənqidlərə məruz qoyub.

"Bir çoxları onun təhlükəli də-rəcədə qərbönlü olduğunu he-

sab edir və bu amil Rusiyani qay-gılandırırdı", deyə İrəvanın regional araşdırmalar mərkəzinin direktoru Riçard Qiraqosyan hesab edir.

Məhz bu fərq baxımından, Ararat Mirzoyan daha qəbuledilən və kompromisli namizəd kimi qiymətləndirilir, ən azından onun Qriqoryan qədər qərbönlü olmadığı nəzərə alınır. Ancaq buna baxmayaraq, Qriqoryan ölkənin təhlükəsizlik şurasının rəhbərliyində qalmaqda davam edir.

41 yaşlı Mirzoyan parlament spikeri vəzifəsinə 2018-ci ildən seçilmişdi, ancaq buna qədər heç bir rəsmi səlahiyyətli işlərdə fəaliyyət göstərməyib və ümumiyyətlə, diplomatiya sferasına aid olan şəxs deyil.

Mirzoyan ölümcül şəkildə linçə məruz qalmışdı

Bu arada onu da xatırladaq ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənis-

tan arasında 10 noyabr üçtərəfli bəyanatı imzalanandan sonra qızgın erməni kütləsinin hədəfinə tuş gələn Mirzoyan ölümcül şəkildə linçə məruz qalmışdı. O, son anda kütlənin arasından çıxarılaraq xəstəxanaya yerləşdirilmişdi və uzunmüddətli müalicədən sonra ayağa qalxmağı bacarmışdı.

Bu yay isə bəlli oldu ki, Mirzoyan növbəti rəhbərlik vəzifəsinə hazırlanır və onun yenidən parlament sikeri kimi seçilməsi fikri yox idi.

"Bu təyinatla (yəni Ararat Mirzoyanın XİN rəhbəri vəzifəsinə gətirilməsi-R.R.) baş nazir göstərdi ki, ona loyal XİN rəhbəri lazımdır - xarici siyasətlə məşğul olan, lakin onu müəyyən etməyən bir kəs...", Qiraqosyan mövzu ilə bağlı münasibətdə bildirib.

Ermənistan təcili şəkildə yeni diplomatik strategiyasını müəyyən etməlidir

Qiraqosyan həmçinin Mirzoyanın təyinatını Ermənistandakı kadr təyinatlarında Ayvazyanın istefası və Qriqoryanın müvəqqəti təyinatı ardınca üçüncü sürpriz olduğuna diqqət çəkib.

"Bu sürprizlərin sonuncu olmasına, sadəcə, ümid etməyimiz qalır və indi siyasi və ya şəxsi loyallıqda deyil, peşəkarlıq kompetentliyində yeni təyinatları gözləmək olar", deyə Qiraqosyan bildirib.

"Bütün bunlardan sonra isə yeganə real nəticə budur ki, Ermənistan təcili şəkildə yeni diplomatik strategiyasını müəyyən etməlidir, belə ki, əlavə cəh-cəllərə vaxt və zaman da qalmır, çünki belə anda hər şey gözlənilmədən bitir", Eurasianet-in siyasi yazarı fikirlərini yekunlaşdırıb.

Rövşən RƏSULOV

EKSPERT AÇIQLADI: "Onlar özləri də əlil və şikəst olacaqlar"

"Azərbaycan dilində fiziki məhdudiyyəti olan insanlarla bağlı bir neçə anlayış var ki, onların işlənmə yerindən asılı olaraq insanların aşağılanması utanc gətirə bilər. Təbii ki, bir insan şikəst, əlil, kor, kar və xəstədir və yaxud qüsurludur demək, əslində, heç də düzgün deyil". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında analitik-ekspert, yazıçı-kulturoloq Aydın Xan Əbilov deyib.

Onun sözlərinə görə, əlbəttə dinimizin əsl fəlsəfəsinə ənənə "şikəst" və "əlil" sözü daha düzgün ifadədir, nəinki qüsurlu, fiziki və yaxud da əqli cəhətdən qüsurlu ifadəsi: "Bu baxımdan mən çox arzu edərdim ki, istər jurnalistlərimiz, istər cəmiyyət onlara oxşamayan, hər hansı bir çatışmazlığı olan, xəstə və yaxud fiziki, əqli məhdudiyyəti olan insanlara müraciət edərkən, onlar haqqında danışarkən onları təhqir etməsinlər, aşağılamasınlar. Bəli, əvvəllər əlillər haqqında müxtəlif bu cür inanclar var idi. Yeni, insanlar guya özləri xəstə, əlil olmaması üçün qulaqlarını çəkirdilər və belə bir inanc var idi ki, bununla da guya əlillik, xəstəlik onlardan uzaqlaşacaq. Amma insanlar dərk etməlidirlər ki, əgər hər gün fiziki hərəkətlə məşğul olursalar, ən azı 1 kilometr hərəkət etməsələr, bütün günü indiki gənclər kimi divanda uzanıb mobil telefon əllərində internetdə o yana bu yana gedib monitor qəhrəmanlığı edərsələr, yeməklərinə, o cümlədən gigiyenik təmizliyə riayət etməsələr, əlbəttə, özləri də əlil, özləri də şikəst olacaqlar.

Çünki hərəkətsizlik xəstəlik deməkdir. Fiziki və mənəvi cəhətdən təmiz olmayan insan əvvəl-axır əlil olacaq, cəmiyyət üçün yükə çevriləcəklər".

Aydın Xan Əbilov sözlərinə belə davam edib: "Biri var uşaqlıqdan belə doğulmuş, bir də var sonradan qazanılmış hərəkətlərinə, özünə diqqət yetirmədiyinə görə və yaxud istehsalatda kənd təsərrüfatında işləyən zaman aldığı xəsarətdən əlil olmaqla və belə bir vaxtda sözsüz ki, belə bir formada əlil olan insanlar haqqında biz nə qədər inanclarımıza uyğun olaraq qulaqlarımızı çəkək də, nə onları sağalda bilərik, nə də onların gününə düşə bilərik".

"Son vaxtlar tamam sağlam olan insanların artıq əqli və fiziki cəhətdən əlil və şikəst olması ilə biz tez-tez rastlaşırıq. Statistik məlumatlara diqqət ayılanda görürük ki, Azərbaycanda vətəndaşların böyük əksəriyyəti, hətta bunlar uşaqlar və gənclərdir. Bu və digər dərəcədə sağlamlılıqlarında böyük problemlər var və o problemlər ona gətirib çıxarır ki, belə demək mümkünsə, əhalinin 30 faizə qədərini elə ya şikəst,

ya da əqli cəhətdən problemli insanlara çevrilirlər. Hələ psixoloji cəhətdən əlil olan insanları demirəm, hələ o barədə danışmıram ki, bizim müharibə nəticəsində sağlamlığına böyük ziyanlar dəymiş xeyli veteran və qazilərimiz var".

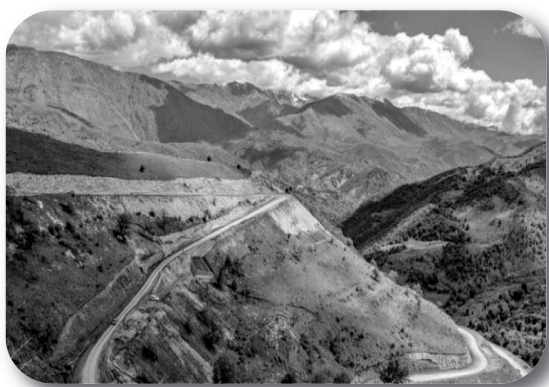
"Bu gün əlil arabasında olan bir uşağı görən şəxs qulağını çəkirsə, sabah qazini də görəndə, yaralı, bir ayağı olmayan qəhrəmanımızı da görəndə qulaqlarını çəkəcək. Deməli, bu insan özü əqli cəhətdən qüsurlu insandır. Həmin hərəkəti edən insan qüsurlu insandır. Bu baxımdan da, biraz sivil olmağı arzula-yardıq. Fikir verin, bütün dünyada əlillərə, fiziki və digər məhdudiyyətli insanlarla münasibətə baxın. Get-gedə cəmiyyət humanistləşir və dünyanın ən tanınmış adamlarının içində artıq hansısa bu və ya digər dərəcədə məhdudiyyəti olan insanların sayının artdığını görürük. Biz əlillərə qarşı bu cür nifrətdəci, kəskin hərəkətlər yox, onlara maksimum şərait yaratmalıyıq ki, öz bilgiləri, bacarıqları ilə Azərbaycanın, cəmiyyətin inkişafına xidmət etmiş olsunlar".

A. Vəli

Göyçə mahalı və Zəngəzurda yaşamaq vətəndaşlarımızın tam hüququdur

Avqustun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri zamanı bir sıra önəmli siyasi məsələlərə diqqət ayırdı. Bunu Trend-ə açıqlamasında politoloq İlyas Hüseynov deyib. Onun sözlərinə görə, cənab Prezidentin Şərqi Zəngəzurda səfəri zamanı son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan sərhədində Ermənistanın törətdiyi təxribatlar və yaşanan gərginliklə bağlı Ermənistanla və onun havadarlarına da sərt ismarıclar ötürüldü:

"Təəssüflər olsun ki, 2020-ci ilin 10 noyabr tarixində və 2021-ci ilin 11 yanvar tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatların Ermənistan tərəfindən icra olunmamasının, şərtlərinin yerinə yetirilməməsinin, pozuculuq fəaliyyətinin davam etməsinin şahidi oluruq. Azərbaycanın ərazisində müvəqqəti olaraq yerləşdirilmiş Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin nəzarət etdiyi zonada qeyri-qanuni fəaliyyət müşahidə olunur, nəinki Ermənistanın qüvvələri bölgədən çıxarılır, üstəlik yeni qrupların daşınması halları həyata keçirilir. Bütün bu qanunsuz hallara son qoyulmalı və 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatın 4-cü maddəsinin implementasiyası həyata keçirilməlidir. İndiki mərhələdə ölkəmizin əsas vəzifəsi müharibənin nəticələrini diplomatik-siyasi müstəvidə əsaslı şəkildə bərkit-

lindən da, zorla qovulublar və onların tam haqqı var ki, gedib öz dədə-baba torpaqlarında yaşasınlar".

İlyas Hüseynov həmçinin qeyd edib ki, digər önəmli məsələ tarixi toponimlərlə bağlıdır və bunlar bərpa edilməlidir: "Hazırda Basarkeçər rayonuna Er-

liyos Hüseynov deyib. Onun sözlərinə görə, cənab Prezidentin Şərqi Zəngəzurda səfəri zamanı son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan sərhədində Ermənistanın törətdiyi təxribatlar və yaşanan gərginliklə bağlı Ermənistanla və onun havadarlarına da sərt ismarıclar ötürüldü:

"Təəssüflər olsun ki, 2020-ci ilin 10 noyabr tarixində və 2021-ci ilin 11 yanvar tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatların Ermənistan tərəfindən icra olunmamasının, şərtlərinin yerinə yetirilməməsinin, pozuculuq fəaliyyətinin davam etməsinin şahidi oluruq. Azərbaycanın ərazisində müvəqqəti olaraq yerləşdirilmiş Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin nəzarət etdiyi zonada qeyri-qanuni fəaliyyət müşahidə olunur, nəinki Ermənistanın qüvvələri bölgədən çıxarılır, üstəlik yeni qrupların daşınması halları həyata keçirilir. Bütün bu qanunsuz hallara son qoyulmalı və 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatın 4-cü maddəsinin implementasiyası həyata keçirilməlidir. İndiki mərhələdə ölkəmizin əsas vəzifəsi müharibənin nəticələrini diplomatik-siyasi müstəvidə əsaslı şəkildə bərkit-

mək, eyni zamanda işğaldan azad edilmiş torpaqlarda mövqelərimizi möhkəmləndirməkdir. Azərbaycan-Ermənistan sərhədində bundan sonra da mövqelərimiz güclənəcək. Yenidənqurma, bərpa işlərinə artıq start verilib, bu da əsas vəzifələrdən biridir. Keçmiş məcburi köçkünləri azad edilmiş torpaqlara təcridən azad etməyə diqqət artırmaq da gündəlikdə duran məsələdir".

Politoloq bildirib ki, digər tərəfdən cənab Prezidentin 7 iyul tarixində imzaladığı fərmanı tarixi, siyasi, iqtisadi və hüquqi xarakter daşıyır.

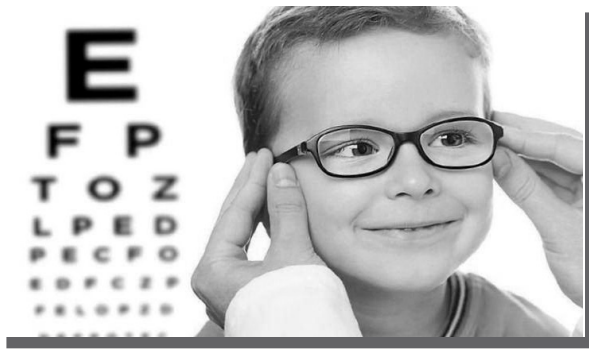
"Azərbaycan ərazisində Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması ölkəmizin qarşısında yeni prioritetləri müəyyənləşdirdi. Bu, həm tarixə əsaslanır, eyni zamanda, gələcəyə əsaslanır. Göyçə mahalında və Qərbi Zəngəzurda vətəndaşlarımızın yaşaması tarixi ədalətə söykənməklə yanaşı, həm də vətəndaşlarımızın tam hüququdur. Ümumiyyətlə, bütün torpaqlar bizim tarixi, dədə-baba torpaqlarımızdır. Bu ərazilər üzərindəki hüquqlarımızı da bərpa etməliyik. Çünki bizim vətəndaşlar tək Zəngəzur mahalından yox, Göyçə maha-

lindən da, zorla qovulublar və onların tam haqqı var ki, gedib öz dədə-baba torpaqlarında yaşasınlar".

İlyas Hüseynov həmçinin qeyd edib ki, digər önəmli məsələ tarixi toponimlərlə bağlıdır və bunlar bərpa edilməlidir: "Hazırda Basarkeçər rayonuna Er-

liyos Hüseynov deyib. Onun sözlərinə görə, cənab Prezidentin Şərqi Zəngəzurda səfəri zamanı son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan sərhədində Ermənistanın törətdiyi təxribatlar və yaşanan gərginliklə bağlı Ermənistanla və onun havadarlarına da sərt ismarıclar ötürüldü:

"Təəssüflər olsun ki, 2020-ci ilin 10 noyabr tarixində və 2021-ci ilin 11 yanvar tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatların Ermənistan tərəfindən icra olunmamasının, şərtlərinin yerinə yetirilməməsinin, pozuculuq fəaliyyətinin davam etməsinin şahidi oluruq. Azərbaycanın ərazisində müvəqqəti olaraq yerləşdirilmiş Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin nəzarət etdiyi zonada qeyri-qanuni fəaliyyət müşahidə olunur, nəinki Ermənistanın qüvvələri bölgədən çıxarılır, üstəlik yeni qrupların daşınması halları həyata keçirilir. Bütün bu qanunsuz hallara son qoyulmalı və 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli birgə bəyanatın 4-cü maddəsinin implementasiyası həyata keçirilməlidir. İndiki mərhələdə ölkəmizin əsas vəzifəsi müharibənin nəticələrini diplomatik-siyasi müstəvidə əsaslı şəkildə bərkit-

Bildiyimiz kimi, göz insanın ən vacib və həssas orqanlarından biridir. Bunun üçün, SİA xarici mətbuata istinadən sağlam gözlər üçün 8 qayda-nı təqdim edir:

1. İlk 1 yaşda müayinə vacibdir

Hər sağlam doğulmuş körpə ilk 1 yaşında oftalmoloq müayinəsinə aparılmalıdır. Bu müayinədə təyin olunan nəticəyə və risk faktorlarına görə, həkiminizin tövsiyə etdiyi vaxtlarda göz müayinəsinə gedin. Körpəniz vaxtından əvvəl doğulubsa, retina müayinəsinə qaçırmayın.

2. Problemi görməzdən gəlməyin

Pediatr və ya özünüz tərəfindən fərq ed-

Sağlam gözlər üçün 8 qayda

lən çəpik, göz qapaqlarının sulanması, ölçü fərqləri kimi şərtləri göz ardı etməyin. Gözdə ən kiçik bir problem görsəniz dərhal bir oftalmoloqa müraciət edin.

3. Bağçada və ya birinci sınıfta oxuyarkən göz yoxlanışına gedin

Məktəb yaşından əvvəl ilk 4 ildə göz müayinələri ambliopiya, miyopi və hiperopiya kimi refraktiv səhvlərin düzəldilməsi üçün çox vacibdir. Vizual reabilitasiya kiçik yaşlarda daha asandır. Buna görə də imtahanlara laqeyd yanaşmayın. Uşağınız ibtidai məktəbə başlayanda illik göz təqiblərini qaçırmayın. Göz sağlamlığının pis olması uşağınızın məktəb uğuruna mənfi təsir göstərir.

4. Düzgün ekran istifadəsini öyrənin

Ekran istifadə edərkən, hər 20 dəqiqədə bir ara verin, 20 saniyə istirahət edin və uzaqdan baxmaqla məşq edin. Gözlərin ek-

ranın qarşısında daha az yanib -sönməsi və gözlərin daha az gözyaşları ilə qidalanması səbəbindən quru gözlər kimi problemlər yaranabilir. Buna görə də uşağınıza göz qırpmasını xatırladın. Kompüterin ekran parlaqlığını və kontrastını tənzimləyin. Ekranın qarşısındakı bədən duruşuna diqqət yetirməsinə söyləyin.

5. Eynəklər nizamlı olaraq istifadə edilməlidir

Gözdə hiperopiya, astigmatizm, miyopi kimi bir refraktiv səhv aşkar edilərsə, eynək istifadəsini və onların təqibini planlaşdırın. Eynəyinizi mütəmadi olaraq istifadə etdiyinizə əmin olun.

6. Banan, çiyələk və qızıl balıq

Düzgün və sağlam qidalanma göz sağlamlığı üçün olduğu kimi ümumi sağlamlıq üçün də vacibdir. Göz sağlamlığına müsbət təsir göstərən qidalardan bəziləri bunlardır: Zeytun yağı, böyürtkən, banan, somon, ispanaq, lobya, yerkökü, brokoli, bibər, çiyələk, kartof, sitrus meyvələri və avokado.

7. Yuxu rejiminizə diqqət edin

Yaxşı bir yuxu gözlərin istirahət etməsinə və göz sağlamlığının qorunmasına kömək edir. Hər gün eyni vaxtda yatmaq və oyanmaq vacibdir.

8. Eynəkdən istifadə edin

Ultrabənövşəyi şüalara uzun müddət məruz qalmaq göz sağlamlığına zərər verə bilər. Xüsusilə visor papaqlar və keyfiyyətli gün eynəkləri ilə birlikdə istifadə edildikdə ultrabənövşəyi şüalara qarşı mexaniki bir maneə yaradır. Gün eynəklərində 100 % UVA və UVB filtrləri olduğundan əmin olun. Yaz və ya qışdan asılı olmayaraq açıq hava fəaliyyəti üçün gün eynəklərindən istifadə etməyi məsləhət görürük.

Ayşən Vəli

DIQQƏTLİ OLUN

Fizioloji, yoxsa psixoloji xəstəlik daha çox narahat edir?

nimizdə özünü əks etdirir və bədən bunu bizə ağrı, narahatçılıq hiss ilə bildirir. Bəzən bədənimizin hər hansısa bir nöqtəsi ağrıyır və yaxud narahat olur. Biz bunu nəzərə alaraq həkimə müraciət etdiyimizdə, heç bir fizioloji problem aşkar olunmur. Belə hal olanda bilin ki, səbəbi psixoloji. Yeni "Ruhunuz" bədəniniz vasitəsi ilə sizə bir me-

maddi və mənəvi dəstək istəyinizin olduğunu bildirir. Əgər alt küreyiniz ağrıyarsa-pul qorxusu, orta kürek-günahkarlıq duyğusu, üst kürek-emosional dəstək istəyinizi bildirir. Qalxanabənzər vəzində narahatçılıq-demək istədiyini ifadə edə bilməmə ilə bağlıdır.

Bizim fizioloji xəstəliklərimiz, psixoloji olaraq bizə təsir edir. Bizi qorxudur, narahat edir, kədərləndirir. Bəs bu vəziyyətdə biz nə etməliyik? Çarəsizliyə qapılma-malıyıq. Hal-hazırda tibb o qədər inkişaf edib ki, hər bir xəstəliyin çarəsi var. Qorxu, narahatçılıq hissi, əksinə, bizi xəstəliyə bir addım daha yaxınlaşdırır. Hər dəfə "Xəstə olacam" deyirsinizsə, olacaqsınız. Çünki artıq bunu beyninizə kodlayırsınız.

Bunun yerinə xəstəliyinizi, probleminizi qəbul edib, onu həll etməyə çalışın. Ümitsizliyə qapılıb öz dünyanızı məhv etməyin. Çünki həmişə bir "ümid" vardır".

Qönçə Quliyeva

saj çatdırmaq istəyir. Məsələn: Görmə problemi -həyatınızda görmək istəmədiyiniz şeylərin baş verməsi ilə eşitmə problemi-eşitmək istəmədiyiniz şeylərin olması ilə kürek ağrıları-həyatdan

"Jirinovskinin Azərbaycanla bağlı səsləndirdiyi fikirlər təəssüfedicidir"

"Rusiya Liberal Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jirinovskinin Azərbaycanla bağlı səsləndirdiyi fikirlər olduqca təəssüfedicidir. Azərbaycan dövlətinə, xalqına və millətinə qarşı yönəldilmiş istənilən təhqirlər, tənqidlər və düşmən münasibəti dərhal cavablandırılmalıdır". Bunu Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, siyasi yönündən, sosial mövqeyindən asılı olmayaraq hər bir Azərbaycan vətəndaşının o cümlədən də, siyasətlə məşğul olan şəxslərin borcu və vəzifəsidir ki, dövlətimizə və millətimizə qarşı yönələn fikirlərə münasibət bildirsinsin: "Vladimir Jirinovski ilə bağlı AMİP olaraq, dəfələrlə münasibətimizi ortaya qoymuşuq. Təbii ki, ölkə daxilində müxalifətdə olmasından asılı olmayaraq istənilən tərəfin bilavasitə borcu, vəzifəsidir ki, bu məsələlərə adekvat cavab versin. Bir sözle, siyasi yönündən asılı olmayaraq hər kəs Azərbaycan dövlətini aşağılamaq istiqamətində atılan istənilən addıma sərt cavab verilməlidir. Bunu etməyənləri isə hər birimiz qınamalıyıq və qınayırıq".

Gülyana

"İnsan" adlanan canlı varlığın maddi və mənəvi tərəfi vardır". Bunu SİA-ya açıqlamasında psixoloq Mahuxanım Teymurova deyib.

Onun sözlərinə görə, insanın maddi tərəfə bədən, mənəvi tərəfə isə ruhu aiddir: "Bədənin özü, bəzən fiziki bir vəziyyətin əlaməti, bəzən də ruhun xəbərcisidir. Yaşadığımız mühit, yediklərimiz, yuxu düzənimiz, stress, hərəkətsizlik və s. faktorlar bizim xəstələnməyimizə səbəb olur. Bu da bədə-

Qadınların kişilərdə axtardığı xüsusiyyətlər

Bir münasibətdə xeyirxahlıq çox uzun bir rol tutur. Sizə mehriban və hörmətlə yanaşan birinin yanında olmaq daha xoşdur. Bir -birinizə qarşı mehriban münasibət qurdunuzsa, fikir ayrılıqları yarananda daha yaxşı maneəvə edə biləcəksiniz.

Maddiyyat

Bir qadın həqiqətən bir kişi ilə həyat qurmaq istəyirsə, maddi cəhətdən təhlükəsiz olmalıdır. Bu, onun evin yeganə çörəkçisi olması istədiyi anlamına gəlmir, amma yəqin ki, onun üçün maddi cəhətdən də məsuliyyət daşımaq istəmir.

Sağlamlıq və təmizlik

Hər qadın özünə qayğı göstərən və xarici görünüşünü qoruyan bir

adam istəyir. Təmiz olmaq və hətta gözəl qoxuya sahib olmaq, qadın üçün cazibədar olmaq üçün böyük bonus nöqtələridir. Gigiyena qaydalarına riayət etməyən bir adamdan daha pis və ya daha böyük bir nəticə yoxdur.

Yumor hissi

Yaxşı bir gülüş və yumor hissi hər bir kişini bir qadın üçün sonsuz dərəcədə cazibədar edə bilər. Hər qız, yumor hissini qazanmaq üçün onu başa düşən və üzünə gülməmək üçün səy göstərən bir oğlanı sevir. Yaxşı bir yumor hissi, əvvəlcə bir -birimizi tanımaq üçün də ələdir.

Sosial, dostcanlı

Bir oğlan, qızı dostları ilə tanış

etməyə başlasa, qız onu həqiqətən bəyəndiyinə əmin ola bilər. Bir adam ünsiyyətli və mehriban olarsa, dostları və ailəsi ilə xoş münasibət qurmağa çalışsa, bu çox gözəldir. Dostlarının və özünəməxsus bir ictimai dairəsinin olması da sağlamdır ki, əlaqədə olan hər iki insanın ayrı bir yeri və sağlam vaxtı olsun.

Özgüven

Kişidə özünə güvənməkdən daha çəki bir şey yoxdur. Hər hansı bir qadın, qüsurlarından və qəribə-

liklərindən asılı olmayaraq özünə güvənən bir adam istəyir. Bir kişi yaraşıqlı ola bilər, amma özünə güvənmərsə, qadınların gözündə cazibəsinə itirə bilər.

Sədaqət

Sadiqlıq olmasa, sevgi əlaqəsində möhkəm bir təməl yoxdur. Buna görə də, sadıq və sədaqətli bir kişi tapmaq hər bir qızın ehtiyac və istəkləri siyahısında birinci sırada durur. Möhkəm sədaqətlə, böyük bir əlaqənin başlanğıcı olan etibar və dürüstlük bağını qura bilərsiniz.

Dostluq

Hər şeydən əvvəl, bir qadın onu ən yaxın dostu kimi sevecək bir adam axtarır. Romantika və həssas cazibə gözəldir və ikisi arasında böyük enerji yaradacaq. Amma əsl dostluq, kişinin gözəl və çətin vəziyyətlərdə bir qadına necə davranmasına və hörmət etməsinə təsir edir.

Ayşən Vəli

Xəyallarının adamını axtararkən, qadınların kişidə nə istədiklərini və nə istəmədiklərini bilmələri vacibdir. Biri ilə əlaqəyə girməzdən əvvəl ehtiyaclarınızı və istəklərinizi başa düşmək, bu meyarlara uyğun olan birini qarşılamağa imkan verəcəkdir.

Şəxsiyyətinizə və eşq dünyagörüşünüze həqiqətən uyğun bir adam tapmaq prosesində vaxtınıza qənaət edəcəksiniz. Bu potensial ortağınız üçün də faydalıdır və nəticədə nəyə ehtiyacınız olduğunu başa düşəcəksiniz. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, xəyallarının adamını axtararkən qadınların çoxunun nə istədiyini bilmirsinizsə, onların kişilərdən axtardığı bu 9 amilə öyrənin.

Nəzakət

Taliban Mərkəzi Asiya və Yaxın Şərq ölkələrini birləşdirir?

Regional dövlətlərin bir araya gəlməsinə zəmin yaranıb

Səudiyyə Ərəbistanı ilə İran arasında davam edən və uzun illərə söykənən qarşıdurmalarından sonra ölkələr arasında müəyyən əlaqələr yaranmağa başlayıb. Çoxillik fikir ayrılıqlarının aradan qaldırılmasına səbəb isə Taliban silahlı hərəkatının (bir çox ölkələrdə terror təşkilatı kimi tanınır və qadağan olunub - R.R.) aktivləşməsi, xüsusilə Mərkəzi Asiyada və Yaxın Şərq zonalarında hərbi-siyasi diktələr etmək cəhdləri artıqca, nəinki Səudiyyə Ərəbistanı ilə İran, eləcə də digər münasibətləri soyuq olan region ölkələrini bir araya gətirə bilər.

Əbəs deyil ki, Yaponiyanın nüfuzlu "Nixon keydzay sumbun" nəşri də bu mövzuda analitik məqalə ilə çıxış edərək qeyd edib ki, İranla Səudiyyə Ərəbistanının Yaxın Şərqin güclü ölkələri olmalarına diqqət yetirib və taliblərin onlar üçün ümumi təhlükə yaratdığını yazıb.

İraqda keçiriləcək beynəlxalq konfrans nə vəd edir?

Bu arada, ABŞ-ın İraqdan da ordu hissələrini çıxarmaq planlarının ortaya çıxması adicəkilən ölkələrin daha da yaxınlaşmasına şərait yaradır. Bu, həm İranın, həm də Səudiyyə Ərəbistanının regiondakı hakimlik vakkumunun möhkəmləndirilməsi üçün də vacibdir. Təbii ki, İraq da özünü siqortalamaq üçün regiondakı bir sıra ölkələrlə işbirliyinə getmək niyyətini gizlətmir. Məisal üçün, İraq bu ay həm İranı, həm də Səudiyyə Ərəbistanını Bağdadda keçiriləcək konfransa dəvət edib. İranın yeni prezidenti İbrahim Reisi artıq İraq baş naziri Mustafa əl-Kadimiyyə konfransda iştirak edəcəyini söz verib.

Bundan əlavə, İraq İran və Səudiyyə Ərəbistanı ilə paralel olaraq konfransa Türkiyənin də cəlb ediləcəyi proqnozlaşdırılır. Belə ki, Türkiyə regionun əsas söz sahiblərindən biri olması ilə yanaşı, həm də qərarların verilməsində öz üstünlüyünü qoruyub-saxlayır. Həmçinin, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin, Qətərin və Misirin də yüksək rütbəli dövlət məmurları konfransda iştirak edəcəklər. Bu

Salman ölkəsində modernləşdirmə siyasəti aparır və ehtimal var ki, bu siyasət ölkədəki radikal görüşündə olan islamçıların narazılıqlarına səbəb olacaq, onların Talibanla yaxınlaşmalarına səbəb yaranacaq.

İran və Səudiyyə Ərəbistanı 2016-cı ildə münasibətlərini dondurublar. Daha dəqiq desək, Ər-Riyad nüfuzlu şiə lideri, din daximi və siyasətçisi şeyx Nimr əl-Nimrini edam etdikdən sonra ölkələr arasında kəskin soyuqlaşma yaşandı. Bunun ardınca isə Yəmən hadisələri, Livanadakı qaaşidurmalar Yaxın Şərq regionuna neqativ təsirlərini göstərməyə başladı. Məhz bu baxımdan, hər iki ölkənin yenidən bir araya gəlmələri üçün İraq yeni müstəvidə münasibətlərin qurulmasına şərait yaratmağa can atır.

Səudiyyə Ərəbistanı İrana qarşı sərt siyasəti ilə köklənmiş ABŞ prezidenti Donald Trampın gedişindən sonra İranla münasibətdəki siyasətinə və təhlükəsizlik siyasətinə yenidən baxmağa məcburdur

Digər yandan, Səudiyyə Ərəbistanı İrana qarşı sərt siyasəti ilə köklənmiş ABŞ prezidenti Donald Trampın gedişindən sonra İranla münasibətdəki siyasətinə və təhlükəsizlik siyasətinə yenidən baxmağa məcburdur. 2019-cu il səudların neft obyektləri hücumlara məruz qalanda da ABŞ İranı ittiham etmişdi, lakin hər hansı bir cavab fəaliyyəti göstərməmişdi. Artıq bu kimi situasiyalar geridə qalır və bu gün dünyada cəryan edən dekarbonlaşdırılma hərəkatı

ölkələr artıq cari ilin aprelində ən yüksək səviyyədə dialoq aparmaq barədə razılıq əldə ediblər.

Beləliklə, əsas mövzu Əfqanıstan olacaq. Çünki Talibanın hakimiyyəti ələ keçirməsi Mərkəzi Asiyada və Yaxın Şərqdəki radikal islamçı qrupları da hərəkatə gətirib.

İran və Səudiyyə Ərəbistanı 2016-cı ildə münasibətlərini dondurublar - bu don açılacaqmı?

Onu da qeyd edək ki, İranın prezidenti Reisi ABŞ-ın gedişindən sonra Əfqanıstanın bərpasına dəstək verəcəyini bu həftə bəyan edib. Bəyan olunub ki, İran Talibanın artan təsirindən hədsiz narahatdır. Tehran hərəkatın ekstremist ideologiyasını qınayır, xüsusilə qadınların evdən kənar fəaliyyətlərinə qadağasını - təhsil almalarının, çalışmalarının qarşısının alınmasını və s. halları pisləyir. Belə ki, İranın özü İslam Respublikası olaraq 1979-cu il inqilabından sonra qadınların cəmiyyətin həyatındakı roluna geniş şərait yaradır.

Xatırladaq ki, Taliban islamın sünni məzhəbinin radikal formasını həyata keçirir və Səudiyyə Ərəbistanının idarəçiliyində də bu kimi vasitələr mövcuddur. O cümlədən, Səudiyyə Ərəbistanı 11 sentyabr terror hücumlarına qədər əfqanıstandakı Taliban idarəçiliyini dəstəkləyirdi. Lakin indi şahzadə Məhəmməd ibn

iki rəqibi - İranla Səudiyyə Ərəbistanını bir araya gətirir. Çünki hər iki ölkə neft gəlirlərindən asılıdırlar və iqtisadi diversifikasiyası, eləcə də yeni iş yerləri ilə bağlı kəskin ehtiyaclar duyurlar. Səhiyyə islahatları da koronavirus pandemiyası fonunda prioritetlik təşkil edir.

Çin və Rusiya faktorı da öz sözünü deyə bilər

Region ölkələri və kənar dövlətlər ABŞ-ın Əfqanıstandan gedişindən, eyni zamanda, İraqı tərk etmək planlarının üzə çıxmasından sonra hakimiyyət vakkumunu doldurmağa çalışırlar. Ancaq ABŞ-ı çıxarmaqla regional nizamın əldə olunması üçün fəaliyyətə başlayan ölkələr bu addımları qarşılığında qeyri-müəyyənliyin artması ilə də qarşılaşırlar. Çin və Rusiya da Yaxın Şərqdəki təsirlərini artırmağa çalışırlar, lakin ilk növbədə qısamüddətli səmərələrə kökləniblər, bu isə o deməkdir ki, ciddi problemlər yaşayan demokratikləşmə və insan hüquqları kimi mövzular yaxın gələcəkdə ikinci plana keçə bilər.

Ancaq hər şeyə rəğmən, Talibanın Əfqanıstanı ələ keçirməsi bütün hallarda regional dövlətlərin bir araya gəlməsinə zəmin yaratmağa başlayıb və bu yaxınlaşmanın gec də olsa ümumi regional siyasətə müsbət təsirlər göstərəcəyini ən azından ehtimal etmək olar.

Rövşən RƏSULOĞ

İLHAM

Zorlanmışların ağır və acı taleləri

Məşhur fransız yazıçısı və dramaturqu Onore de Balzak deyirdi ki, "Bu sərsəm, sərsəm dünyada hamı özünü ağıllı hesab edir. Çünki bu günə qədər kiməsə deməyib ki, "mən dəliyəm". Haqlıdır, həqiqətən də yaşadığımız cəmiyyətdə hər kəs özünü ağıllı və uzaqgörən, hətta müdrik şəxsiyyət hesab edir. Danışığında səhv tutub, iradını bildirsən, hərəkatlarına narazılığını nümayiş etdirsən, səni peşman edir. Açıqca deyər ki, "get tullanmağının dalınca, yəni sən məndən çox bilirsən?". Başlayacaq sadalamağı ki, filan yerdə təhsil almışam, filan qədər kitab oxumuşam, sosial şəbəkələrin ulduzuyam və filan sayda da dostluğumda insan var. Təbii ki, sən də dildən pərgar, qoldan qüvvətli, ağıldan isə bir qədər kəm olan bu məxluqa dərs keçməyə, ağıl verməyə həvəsli olmayacaqsan. Çünki əsəbləşsə, işin fəna ola bilər. Sadəcə, dodağının altında mızıldanıb, çıxıb gedəcəksən işinin-gücünün dalınca. Ağılında, şüurunda, düşüncəsində problemlər olan məxluqlar var ki, onlar siyasətdədirlər, vəzifə sahibidirlər, kisə-kisə pulu-paraları var, bunlar daha qorxulu və vahimədirlər. Belələrində kütlənin gücü çatmaz, polis, prokuror da yanından yel olub keçə bilməz. Onları ancaq Allahın beləsi sıradan çıxarıb, məhv edir.

Deyək ki, bir də görürsən ipə-sapa yatmayan, meydan sulayan bir piylənmiş vəzifə mənsubu və ya harınlanmış pul-para sahibi adı bir səhvinin qurbanı olur. Halbuki, o xırda səhvinə qədər çox həngamələr törədib, ailələr dağıdıb, insanların sakit həyatını pozub, cəmiyyətin inkişafına, dövlətin imicinə ləkələr vurub, amma ona gözün üstə qaşın var, deyən olmayıb. Bir gün adı görünən xırda səhvinin qurbanı olur. Beləliklə də vəzifədən uzaqlaşdırılır, obyekt, biznesi əlindən alınır və göndərilir düşməne belə arzu edilməyən zindana.

Elə qoca siyasətçi qurdlar da var ki, otururlar harada-sa, nəyinsə başında başlayırlar milli ədavəti qızıqdırmağa, xalqları, dövlətləri aşağılamağa. Məisal olaraq başdan xiyar Rusiya liberallarının rəhbəri Vladimir Jirinovskini göstərmək olar. Tipik Rusiya siyasi çevrəsinə xas xüsusiyyətə malik olan bu məxluq qocalığında müdrik olmaq əvəzinə sayıqlayır. Bir növ daley-daley edir. Bəlkə də anadan olandan 50-60 gün sonra başından ağır travma alıb. Fakt isə ondan ibarətdir ki, atası içki düşkünü olduğundan ailədə tez-tez dava salıb, evdəkilərə divan tutmuş. Bu baxımdan, Vladimirin uşaqlıq həyatı çox ağır və fəlakətli keçib. Onun gənclik illərindən bu günə qədər sayıqlaması da, uşaqlıq həyatından qalma travmadır. Digər tərəfdən babalı deyənün boynuna, AMİP lideri Etibar Məmmədov and-aman edir ki, V.Jirinovskini Türkiyədə zorlayıblar. Hansı şəraitdə, nəyə görə zorlandığını deyə bilmərəm, amma görünən odur ki, Jirinovski tez-tez başıqırıx rus gəncləri ilə saunalarda dolaşır. Orada nə iş görürlər, nədən danışirlar, onu da deyə bilmərəm, ancaq şübhələr var, həm də "od olmasa, tüstü çıxmaz" deyiblər.

Nə isə, əvvəllər fərdlərə şəf və böhtanlar atan V.Jirinovski siyasətə gəlib, saunalarda başı qırıxıx rus gənclərinin "qəhrəmanı"na çevriləndən sonra, xalqları, dövlətləri hədəf seçdi. Hitlersayağı çıxışlarında dövlətləri işğal etməyin vacibliyindən dem vuran bu üzəndənirəq simasız, Avropaya, ABŞ-a atom bombası atmağın vacibliyindən söz açırdı. Arada bir Türkiyəyə, Azərbaycana qarşı sərsəm ittihamlar və iddialar da irəli sürür. Deyir ki, işğaldan azad edilən Qarabağı Rusiyaya birləşdirməli və Ermənistanı xilas etmək üçün Azərbaycana Rusiyanın əyalətinə çevirməliyik. Belə açıqlamaları ilə Jirinovski regionun ən qüdrətli dövləti olan Azərbaycana təzyiqlər etmək, hansısa arzularını reallaşdırmaq istəyir, təbii ki, Kremilin qaranlıq dairələrinin planları əsasında. Ancaq mənasızdır. Azərbaycana heç bir kənar qüvvə öz hədəfindən yayınırıla bilməz. Sərsəm açıqlamalarla, mənasız iddialarla da siyasi istək və tələblərə boyun əydirə bilməz. "Sirkə nə qədər tünd olsa, öz qabını çatladır" deyiblər. Necə ki, 44 günlük Vətən müharibəsində üstümüzə hüən erməni faşizminin başını dəmir yumuruqla əzərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdik. Ona görə də, Jirinovski və onun kimilər hürə-hürə qalacaqlar. Onların sərsəm fikirləri əvvəlkilər kimi sabun köpüyü olub havaya sovrulacaq. Ancaq bu halda bir məqam unudulmayacaq. Bütün mümkün vasitə və üsullardan istifadə etmək lazımdır ki, uşaq ikən insan travma almasın. Jirinovski uşaq olarkən travma aldığından, onun ağır fəsadlarını yaşayır və yaşayacaq, bədbəxt...

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun direktoru Sergey Markov Əfqanıstandakı vəziyyətin Cənubi Qafqazdakı proseslərə və Qarabağla bağlı razılaşmaların həyata keçirilməsinə necə təsir edəcəyini "moscow-baku.ru" portalına müsahibəsində şərh edib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Əfqanıstandakı vəziyyət Cənubi Qafqazdakı proseslərə necə təsir edə bilər? Bu hadisələrin dünya ictimaiyyətinin diqqət mərkəzində olduğunu görürük. Bütün bu hadisələr Rusiyaya yaxın ərəzidə baş verir. Yaxınlıqda İran və Azərbaycan da var. Bölgədəki təhlükəsizlik pozula bilərmi?

- Taliban rejiminin özü bölgədə heç bir təhlükə yaratmır. Radikal islamçı ideologiyadan istifadə edən bir puştun milli azadlıq hərəkatıdır. Bölgənin təhlükəsizlik problemi ondan ibarətdir ki, Taliban radikal islamçı müttəfiqlərinin Əfqanıstan ərazisindən istifadə etməsinə icazə verə bilər, Əl-Qaidəyə, İŞİD-ə kömək edə bilər. O cümlədən, terror hücumlarının hazırlanması üçün İŞİD Əfqanıstanın şimalında, Rusiyanın müttəfiqləri olan Orta Asiya ölkələri ilə həmsərhəd bir baza qurub. Suriya və İraqdan olan yaraqlılar da ora köçüb.

Əfqanıstanın şimalına Suriya, Qırğızistan, Türkmənistan, Qazaxıstan, Şimali Qafqazın hərisindən 500 nəfər, Tacikistan və Özbəkistanın hərisindən isə 1500 nəfər köçüb. Hamısının böyük döyüş təcrübəsi, yaxşı hazırlığı var. Əfqanıstandan qrupa qoşula biləcək taciklər və özbəklər var. Bu, əlbəttə ki, çox təhlükəlidir.

İkinci təhlükə, Amerika işğalı altında xeyli böyüyən narkotik ticarətin inkişafıdır. Bunun səbəbi Əfqanıstandakı amerikalıların yerli əhəlinin hücumuna məruz qalmamaları üçün onların narkotik alveri ilə məşğul olmalarına icazə verməsidir.

Üçüncü təhlükə bu şərait rejiminin həddindən radikalılığıdır. Talibanların bənzərsiz mədəni və tarixi abidələri necə partlatdıqlarını, qadınları öldürdüklerini, davranışlarının şəriət qanunlarına uyğun gəlmədiyini xatırlayırıq. Və bu da dünyaya birliyi üçün çox ciddi bir təhdiddir, insan haqlarının ən ağır şəkildə pozulmasıdır.

İnanıram ki, ABŞ Cənubi Qafqaza marağını daha da azaldacaq. Sadəcə təslim olurlar. Bu həm də Azərbaycan üçün daha yaxşıdır, çünki Birləşmiş Ştatlar bütövlükdə

aktivliyini artırırlar.

- Bu gün çoxları qeyd edir ki, mütəmadi olaraq qarşılıqlı atəş açılması ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan ilə Ermənistan arasındakı vəziyyət ötən payızda Qarabağ müharibəsindən əvvəl mövcud olan vəziyyətə bənzəməyə başlayır. Və buna nəzarət etmək və izləmək lazımdır. Amma bu vəziyyətlə bağlı Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan arasında üçtərəfli görüşlər görmürük. Bunun səbə-

Sergey Markov: "Rusiya sülhün davamlı olmasına və kommunikasiyaların açılmasına çalışır"

azərbaycanpərəst mövqeyindən daha çox ermənipərəst mövqe tutur.

Əfqanıstan İslam dövlətidir. Azərbaycan dünyəvi İslam ölkəsidir. Amerikalılar indi bir dönüş edir. Geriyə dönüşün mahiyyəti, müsəlman ölkələrinin hadisələrinə həddindən artıq müdaxilə etməməyimizdə özünü göstərir.

- Yəni düşünürsünüz ki, Əfqanıstanda baş verən hadisələr heç bir şəkildə Rusiyanı Qarabağ məsələsindən yayındırmayacaqdır?

- Düşünürəm ki, onlar Amerika diplomatiyasının Cənubi Qafqazdakı fəallığını azaldacaqları üçün yalnız Rusiya diplomatiyasının effek-

bi nədir? Dünyadakı yeni çağırışlarla əlaqədar olaraq Moskvanın diqqəti Qarabağ problemindən yayındırı. Yoxsa məsələ eyni strateji prioritet olaraq qalır?

- Problem ondadır ki, Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan arasında müqavilələr var, amma İrəvan onları yerinə yetirmir, halbuki, bunu etməlidir.

Əminəm ki, Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin konkret məsələləri həll etmək üçün üçtərəfli görüşü payızda baş tutacaq. Şübhəsiz ki, belə bir görüş olacaq. Proses daha da irəli getməlidir. Amma davam edən gecikmələr, ilk növbədə, Ermənistanın hazırlıqsız-

lığı ilə əlaqədardır. Amma Moskva bu prosesə kifayət qədər nikbin baxır. Moskvada hesab edirlər ki, təbii olaraq hər şey dərhal həll oluna bilər, məsələlər tədricən həll oluna bilər. Amma çox tezliklə həssas mövzular gündəmdə olacaq. Təsədüfən ünsiyyət qurduğum Rusiya tərəfindən danışıqlarda iştirak edən şəxslər həll prosesinə kifayət qədər nikbin baxırlar. Bütün bunları həzm etmək, məğlub olmağa alışmaq üçün ermənilərə vaxt lazımdır.

Vladimir Putin üçün Qarabağ nizamlanması çox vacib bir məsələdir. O, Rusiyanın Qarabağ münaqişəsinin həllində iştirakını yüksək qiymətləndirir. Ona görə də danışıqlar prosesinin davam etdirilməsi onun üçün mütləq prioritetlərdən biridir. Amma başa düşür ki, bu məsələdə tələsmək lazım deyil. Ermənistanın normal sakit danışıqlar prosesi aparmağa hazırlaşması üçün bir az da tezyiq lazımdır ki, nəticədə bir növ qərarlara, ilk növbədə nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpasına səbəb olacaq. Və Rusiya əsas diqqəti bu bərpaya qoyacaq.

- Azərbaycanla Ermənistan arasında müntəzəm olaraq mövqelərin atəşə tutulması kimə lazımdır və Rusiya niyə vasitəçi olaraq bunun qarşısını ala və dayandıra bilməz?

- Düşünürəm ki, bu hücumların davam etməsinin bir neçə səbəbi var. Məsələ ondadır ki, Ermənistan, həqiqətən də, danışıqlar prosesinin yenidən başlamasını istəyir. Amma Azərbaycanın istədiyi şəkildə deyil. Bakı deyir - biz hər şeyi razılaşdırmışıq və gəlin sülh müqaviləsi bağlayaq. Ermənistan artıq razılaşdırılmış şeyi yenidən müzakirə etmək istəyir. Bunların kökündən fərqli iki yanaşma olduğunu anlamaq çətin deyil. Ermənistan deyir: "Qarabağın statusunu müzakirə edək, Qarabağ ermənilərə məxsus olmalıdır, Qarabağın statusu məsələsini ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində, o cümlədən ermənipərəst Fransanın köməyi ilə müzakirə edək".

Atışmaların digər səbəbi Ermənistanın KTMT-nin öz ərazisinə daxil olmasını stimullaşdırmaq istəməsi, həmçinin delimitasiya və demarkasiya prosedurundan keçməli olan mübahisəli ərazilərdir. Və Ermənistan Azərbaycanla toqquşmaları stimullaşdırmağa çalışır. Bu, Er-

menistanın böyük ümidindən irəli gəlir. 3-cü Qarabağ müharibəsini istəyir və bu müharibədə öz əsgərləri ilə deyil, ruslarla qalib gəlməsini istəyir. Ermənistan Azərbaycan və Rusiya hərbiçilərini qarşılaşdırmaq istəyir, Rusiyanı Türkiyə ilə qarşılaşdırmaq, Rusiyanı hərbi yolla Qarabağ münaqişəsinə cəlb etmək istəyir.

Bundan əlavə, erməni revanşistləri, Sasna Tsrer və Daşnaksütyun kimi erməni millətçi qrupları var. Bu qruplar mübarizəni davam etdirir, Ermənistanla Azərbaycan arasındakı sülh razılaşmaları ilə razılaşmırlar və nədənsə onları üstələməyə çalışırlar. Rusiya onları üçün, öz sözləriylə desək, bir qərarverən deyil. Azərbaycan da qalib kimi Ermənistanın hər hansı təxribatına sərt cavab verir.

- Atışmaların idarə olunmayan yeni bir hərbi əməliyyata çevrilməsi riski varmı? Yoxsa Rusiya hər şeyi nəzarətdə saxlayır və istənilən cəhdləri dayandırır? Yəni, görünür, sakit görünəndə, Moskva hər şeyi görür, Moskva hər şeyi idarə edir, Moskva hər şeyi bilir ... və qərar verəcək

- Hərbi əməliyyatların baş vermə riski azdır. O ki qaldı görməyə və qərar verməyə ... Gören tək Moskva deyil. Azərbaycan hərbi əməliyyatların bərpasında maraqlı deyil. Ermənistan da daha bir amansız məğlubiyyətdən qorxaraq buna çalışmır.

- Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderləri payızda görüşlər, hansı məsələlər prioritet olacaqdır?

- İlk növbədə, nəqliyyat dəhlizlərinin blokdan çıxarılması, yenidən atəş açılmaması üçün etimad tədbirləri yaradılması, humanitar məsələlər- mübadilə, sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası və qarşılıqlı təbliğat dərəcəsinin ümumi azalması. İlin sonuna qədər tərtiblər konkret nəticələrə və razılaşmalara gələ bilər. Hətta Paşinyan danışıqları bərpa etməyin zəruriliyindən danışmağa başladı. Ümumiyyətlə, kəskin problemlərin həllinə çıxmaq lazımdır. Payızda üçtərəfli danışıqların yeni mərhələsi gözlənilir.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

...Görürsünüz də, ermənilər indi də Putini Böyük Pyotrun vəsiyyətlərinə əməl etməməkdə ittiham edirlər.

Axi, o vaxt Böyük Pyotr öz tələblərinə erməniləri qorumağı, onlara hər cür kömək etməyi vəsiyyət etmişdi. Budurmu, Putinin ermənilərə göstərdiyi kömək? Axi bu, Böyük Pyotrun ermənilərlə bağlı ruslar üçün qoyub getdiyi vəsiyyətə "hörmətsizlikdir".

Odey, o gün Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova televiziya çıxıb deyir ki, Rusiya Bakı və İrəvanı güc tətbiqindən çəkinməyə, gərginliyi azaltmaq üçün yalnız siyasi və diplomatik vasitələrdən istifadə etməyə çağırır. Özünü də Zaxarova bu çağırışı hər iki tərəfə, həm Azərbaycan, həm də Ermənistanla ünvanlayır.

Əslində bu, həmişə öz əməli fəaliyyətləri ilə ruslara sadiq olan bir millət, yeni erməniləri dolamaqdır. Doğrudan da, qərbdə: Zaxarova hansı gücdən danışır?

Putin Böyük Pyotrun ermənilərlə bağlı vəsiyyətinə "xəyanət edir"

Bu gün bizim belimiz elə qırılıb ki, yaxın 5-10 ildə düzələcəyinə özümüz belə ümid etmirik. Zaxarova Azərbaycanın qoşunlarının "bizim erməni ərazilərimizdə" olduğunu görmür bəyem? O, hələ bir utanmadan Moskvanın Ermənistan və Azərbaycan sərhədlərinin delimitasiyası və demarkasiyası məsələsində lazımi məsləhət yardımı göstərməyə hazır olduğunu da deyir. İstəmirik, biz "sərhədlərimizdə" nə delimitasiya, nə də demarkasiya istəmirik. Əgər siz ruslar, doğrudan da, bizim ən yaxın dostumuz, müttəfiqimiz olsaydınız, bu iş bu qədər uzanmazdı. Çoxdan bizim xeyrimizə həll etmişdiniz. Əgər bunu bu günə qədər etməmişsinizsə, onda elə bilin ki, "günah bizdən keçdi".

Deməli belə görünür ki, bizim siz ruslara aldanıb, KTMT kimi yararsız bir quruma üzv olmağımız da əbəsmiş. Onun da "etibarını" gördük. Bizə, "haqq işimizdə" heç bir yardım-filan eləmədi. Ona görə də, biz artıq ölkəmizin KTMT sıralarında qalmasının mənasız olduğunu da düşünməyə başlamışıq.

Belə görünür ki, Rusiya Bakının və Ankaranın maraqları naminə strateji və tarixi müttəfiqinin maraqlarını qurban verərək, ölkəmizin rəhbərliyinə görünməmiş

təzyiq göstərir. Biz bunu necə başa düşək, yeni doğrudanmı, "böyük erməni xalqı" üçün hər şey bitib?

...Yeni doğrudanmı, erməni rəhbərliyi "utançverici" şərtlərə razılıq verərək artıq təslim olur? Əslində, Nikol Paşinyanın təslim olması ilə bağlı bütün əvvəlki halları nəzərə alsaq, onda bütün bunlar elə də şübhəli görünmür. Ancaq hadisələrin ən faciəli inkişafı ilə məşğul olsaq, onda iddialar tək cəmi Rusiyaya deyil, mövcud hökumətə də edilməlidir. Amma buna baxmayaraq, bütün bunlar Putin Rusiyanın bizə qarşı "haqsızlıq etməyə" elə də əsas vermir. Axi, ortada Böyük Pyotrun vəsiyyəti var. Böyük Pyotr bu vəsiyyətində açıq şəkildə ruslara onların erməniləri qorumaq, ermənilərin nazını tutmaq kimi tövsiyələri var.

...Odur, o gün Qazaxıstanda rus dilini təbliğ etdiyinə görə bir qazax müəllimini tutublar. Deməli, bu nədən xəbər verir, təbii ki, Qazaxıstanın Rusiyadan qopma hazırlığından. Əslində bu, Putinin bütün ittifaqlarının dağılması demək olacaq. Amma Kreml hələ ki, bütün bunlardan nəticə çıxarmaq istəmir.

... Biz ermənilər bunu Putinin Ermənistanla münasibətində də açıq şəkildə görürük.

Ağasəf Babayev

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

21 avqust

Son səhifə

Dəniz qumu: hər zərrəsində həyat var

Dəniz qumu orqanizm üçün günəş qədər faydalıdır. İslanmış dəniz suyunda gəzmək qan damarlarının genişlənməsinə və qan təzyiqinin sabitləşməsinə kömək edir. Eləcə də dəniz qumu yüksək tərləməni normaya salır. Qumun üzərinə uzanmaq ifraz olunan təri özünə çəkir. Elmi-Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutunun həkim-terapevti Taleh Abbasov deyib: "Xəzər qumu xırda hidroskopik şəkildə olduğuna görə faydası çox böyükdür. Mayeni çox güclü formada özünə çəkir. Dəniz qumunun tərkibində olan kvas günəş şüalarını dəriyə daha yaxşı ötürür, xırda kapilyarları genişləndirir, tərləməni təmin edir və tərləmə ilə birlikdə toksiki maddələrin xaric olmasına kömək edir".

İsti qum revmatizm xəstəliyi zamanı müsbət təsir göstərir. Dənizdən müəyyən miqdarda qum götürüb isidərək oynaqlardakı nəhiyələri örtmək məsləhətdir. Yarım saatdan sonra onu ilıq su ilə yuyub iki saat istirahət etmək çox yaxşı nəticələr verir. "Həmin proseduru gənortadan sonra etmək daha məsləhətlidir, çünki günəş şüaları qumu qızdırıb maksimum temperatura çatdırır və müalicəvi təsiri daha da artmış olur", -deyə həkim-terapevt bildirib.

Dəniz qumu hətta miqren xəstəliyinin müalicəsi üçün də faydalıdır. Lakin isti qumu bütün hallarda xeyirli hesab edib saatlarla qumdan çıxmamaq da olmaz, çünki onun zərərli cəhətləri də var. Məsələn, təzyiq, şəkər, ürək xəstəliyi olanların ayaqlarını quma basdırması tövsiyə olunmur.

Azərbaycan UEFA-nın yeni reyting siyahısında mövqeyini qoruyub

Avrokuboklarda pley-off mərhələsinin ilk görüşlərindən sonra UEFA-nın yeni reyting siyahısı açıqlanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu dəfə Azərbaycanın aktivinə 0,375 xal yazılıb. Həmin xallardan 0,250-ni "Qarabağ" UEFA Konfrans Liqasının pley-off mərhələsinin ilk oyununda Şotlandiya "Aberdin"i üzərində 1:0 hesablı qələbə sayəsində əldə edib. 0,125 xalı isə "Neftçi" İsrailin "Makkabi" (Hayfa) komandası ilə 3:3 hesablı heç-heçədən sonra qazanıb.

Bununla da cari mövsümdə Azərbaycanın xal sayı 1,875-ə, son 5 mövsümdə ümumi xal sayı isə 14,500-ə çatıb. Əldə edilən xallarla irəli getmək mümkün olmasa da,

1 pillə geriləyən Sloveniya ilə xalları bərabərləşdirmək mümkün olub. Hazırda Sloveniya və Azərbaycan 29-30-cu yerləri bölüşürlər. 31-ci pillədəki Slovakiya 14,000 xala malikdir. Xalını 14,625-ə çatdıran Polşa isə 28-ci pilləyə yüksəlib.

Ac qalmadan da arıqlamaq olarmış...

vacibdir"- sözlərini ya da salmaqla, diyetoloqun fikrini əsaslandıran qənaətinə xatırladır: "500 kilokalori şirniyyat və peçenye ilə 500 kilokalori toyuq və avokado arasındakı fərq ancaq görünüşdə ola bilər. Eyni kalorili məzmunu sahib olsalar da toyuq və avokado bizə daha çox vitamin, mineral və lif verəcək."

Uillner daha çox yeməklə arıqlamağın bir yolu olduğuna inanır. Bu, aşağı kalorili dietli qidaların daha çox kalorili olmasına baxmayaraq, daha sağlam alternativlərlə əvəz edilməsini tələb edir. Ekspert fikrini əsaslandır

maq üçün nümunələr göstərir: "Xüsusi də bir neçə kraker (40 kilokalori) əvəzinə az yağlı (280 kilokalorlu) bir neçə tort yerinə yarım avokado (161 kilokalori) yemək daha yaxşıdır və yaxud bir qaşığı qatıqla (410 kilokalori), yağsız südlü qəhvə və süni dadlandırıcı (40 kkal) əvəzinə adi südlü qəhvə (100 kkal) və şəkərsiz bir stəkan kola yerinə (0 kkal) bir stəkan süd (110 kkal) içmək".

Daha əvvəl avstraliyalı qidalanma mütəxəssisi Lienn Uord arıqlamaq üçün düzgün qidalanmanı əsas şərt olaraq göstərir, ac qalmaq və ya sevdiniz yeməklərdən imtina etməyin vacib olduğunu bildirirdi.

İngiltərəli diyetoloq Taimara Uillner hesab edir ki, qidalanmada heç bir məhdudiyyət olmadan da arıqlamaq mümkündür.

SİA xəbər verir ki, bu barədə yazan "Daily Mail" nəşri mütəxəssisin "yeməyin tərkibi onun kaloriliyindən daha

Ölümlə nəticələnən yol qəzası olub

Qaradağ rayonunun Qızıldaş qəsəbəsi ərazisində Korgöz qəsəbə sakinləri Bəhman İslamovun idarə etdiyi "VAZ-2107" markalı və F.Hüseynovun idarə etdiyi "KamAZ" markalı avtomobillər toqquşub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, hadisə nəticəsində B.İslamov aldığı xəsarətlərlə xəstəxanaya aparılarkən həlak olub. Hadisə ilə bağlı Qaradağ Rayon Polis İdarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet "Səs" in kompüter mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**

DİQQƏT: Danışa bilməyən və ya gec danışan uşaqlar üçün 5 təklif

Son illərdə inkişaf edən texnologiya uşaqların gec danışmasına səbəb oldu. Elə isə danışmayan uşağa nə etmək olar? SİA

xarici mətbuata istinadən, danışa bilməyən və ya gec danışan uşaqlar üçün 5 təklifi təqdim edir.

Texnologiya həyatı asanlaşdırsa da, bəzi şeyləri çətinləşdirir. Xüsusilə, inkişaf dövründə olan uşaqlar üçün gündən-günə təhlükəli

olan elektron cihazlar uşağın sosial həyatını məhdudlaşdırır.

Danışa bilməyən uşaqlara 5 təklif:

1. Bir müddət televizordan və telefondan uzaq durun.
2. Onları həmyaşıdları ilə görüşdürün.
3. Ailə ilə daha çox vaxt keçirin və birlikdə oyunlar oynayın.
4. Danışarkən düzgün cümlələr qurun, körpəyə bənzər ifadələr işlətməyin.
5. Təsvirli hekayələri olan kitabları oxuyun. Gördüklərinizi ona düzgün söyləyin və təkrar etməsinə icazə verin.

Ayşən Vəli